

MEDICĪNA

Sirds ķirurģu rekets: mīts vai patiesība?

Anija Pelūde

Pēdējie laiki lasīti acinājumi, rīkotas labdarības akcijas cilvēkiem, kam nepieciešama sirds operācija. Arnim Kundziņam, Raitim Kalniņam, Dzidrai Ritenbergai. Parasti laudis uz utver emocionāli, bet reti iedomājas, kāpēc operācija nevarētu notikt Rīgā, Stradiņos, Kardiokirurģijas centrā. Laudis ir pārlicināti: naudu ievāc tāpēc, lai slimnieku operētu ārzemēs. Jo citādi rodas jautājums: ja nauda nepieciešama pacientam, kurš ārstēties Stradiņos, tad par ko un kam būtu jāmaksā?!

Labklājības ministrija šī gada 16.martā izdevusi rīkojumu, ka valsts apmaksā gan mitrālās vārstules, gan aortālās vārstules operācijas, apmaksā to pacientu operāciju, kuriem ir kambaru starpsienu defekti, plaušu artērijās vārstuļstenoze un aortālās vārstules izdzimta stenoze, kā arī citus aptuveni divdesmit medicīniskās palīdzības veidus kardiokirurģijā. Taču naudu sirds operācijām joprojām vāc.

Kā šo situāciju izskaidro Veselības departamenta direktors Ivars Eglītis? «Sirds operācijas Latvijā ir bez maksas. Nedrīkstētu būt ne rūnas, ka pacientam būtu jāmaksā 200 latu par donoru asinīm, vēl par medikamentiem, vārstuļi vai jāmaksā ārstam. Taču ir izņēmumi. Cilvēks vēlas iegādāties labākus ārzemju materiālus to vietā, ko piedāvā valsts. Viņš var vēlēties dārgus medikamentus, ko valsts neieperk, bet aizstāj ar trīs reizes lētākiem un ne tik kvalitatīviem. Tad jā — vajadzīga liela nauda!» Līdzīgas domas ir arī Kardiokirurģijas centra vadītājs profesors Jānis Volkolakovs: «Nevienam Latvijas pacientam par sirds operāciju naudu neprasa, un viss, kas sirds operācijai ir nepieciešams, pieņāks par brīvu. Gan vienreizējam operācijas veļ, gan vienreizējie katetri, instrumenti, šūnmatēriāls, gan vārstules, protēzes, tehnikas izmantošana. Sirdi varam izoperēt gan

Jānim, gan Pēterim, tāpat arī Raitim Kalniņam un Dzidrai Ritenbergai. Arī mazāk neoperējam kā citus gadus, pat vairāk. Maksīgā asinsritē pagājušā gadā bija 260 operācijas, katrā valstij izmaksāja 5000 dolāru. Taču, ja cilvēks grib ārzemēs gatavot vārstuļus, tādu gan valsts no budžeta viņam nenodrošina. Pacientam jāmeklē un jāpērk pašam. Mēs pat nepiedāvājam tās pirkst Kardiokirurģijas centrā, jo ar vārstuļus tirdzniecību un medikamentu sagādi nenodarbojamies. Vienīgais — dodam rekomendācijas, kāda ārzemju firmas vārstule labāka un cik tā maksā.»

Informēšana vai izspiešana

Jā, tādu informāciju Kardiokirurģijas centrā var saņemt. «Taču es nevaru būt pilnīgi drošs, kāda veidā to pasniedz», saka I.Eglītis. Iespējams pacientam saudziņi paskaidrot: «Ar krievu vārstuļi cilvēks dzīvo, taču rietumu vārstuļi, protams, ir labākas. Mēs nevaram operācijā, kas novērtēta septiņreiz lētāk, nekā tāda izmaksā Amerikā, garantēt vienādu rezultātu.» Taču šo informāciju var pasniegt arī tendenciozi: «Ar krievu vārstuļi jūs dzīvosiet labi ja divus gadus, tas vispār nekam neder. Jums vajadzētu rietumu izstrādājumu, ar to ir droši. Bet valstij nav naudas...»

Kā cilvēkam atšķirt, vai noteik izspiešana vai viņu godprātīgi informē un piedāvā labāku variantu? «Godīgi sakot, nezinu», atbild I.Eglītis. «Ārsts pacienti taču vienmēr var apmānīt! Ja viņš ir negodīgs, tad šo situāciju var ļoti efektīvi izmantot. Nekad nesmu bijis pret to, ka pacients ārstam pateicas un ja ārstam nem nau du no tā, no kā drīkst to paņemt, no sakot viņa materiālo situāciju kaut vai «uz aci». Taču es pieļauju, ka šur tur slimnicās noteik arī tā: «Ja tu maksāsi, tad mēs tevi operējam. Bet ja ne, tad kalposi medicīnas eksperimentiem.» Man nav pamata netimēt draugiem, radiem, slimniekiem,

kurus esmu sūtījis pie speciālistiem un kuri pēc tam sūdzējušies par izspiešanu. Taču lietisku pierādījumu man nav. Bet cilvēks, arī ārsts vai nings ir tikai tad, kad notiek tiesa un pierādīta vaina. Kā to izdarīt? Pat magnetofona ieraksts nav pierādījums! Varbūt tas lieti derētu pie «iesmērētas» un iezīmētas naudas, taču tad vēl būtu jāpierāda, ka dakteris to tik tiešām ir izspiedis, ka viņš teicis: «Tu nomirsti, ja nesamaksāsi!» Ārsti to bezkaislīgi saprot. Turklāt slimnieks jau netiesāsies. Viņš ir atkarīgs no ārstiem un baidās. Slimnieks neliecina pret dakteri, tāpat kā cietuša tiesa neliecina pret reketu. Moralizēt? Šajā «sakārtotajā» valstī, kur visi ir smaidīgi, labi padūsi un ārstiem ir vismaz tikpat lielas algas, cik Statoil benzīna pārdevējam, rakstīt rakstus un acināt visiem būt godīgiem?!

Kā panākt, lai ķirurģis paēdis un slimnieks dzīvs

Taču, kamēr kardiokirurģam par operāciju maksās latu, viņš savas materiālās problēmas spiest rīstāt nelegāli. Sarunā ar Dienu Jānis Volkolakovs teica arī tā: «Ja cilvēks grib palikt dzīvs, viņš atdos visu, kas viņam ir. Bet, ja viņš negrib, tad, jā, cilvēkam viss ir pa brīvu!» Lie la taisnība. Bet kā izdarīt, lai kaza būdza un vilks paēdis? Protams, kardiokirurģija, neirokirurģija, niuru pārstādīšana — tie visi ir no valsts budžeta finansējami medicīnas pakalpojumi. Šajās jomās strādājošam ārstam jābūt ļoti labi atalgotam, un medicīnas nozarei jāsaņem atbilstošs finansējums, tad arī slimajam cilvēkam rastos iespēja izbēgt no no «reketa». Tāpēc Veselības departamenta direktors I.Eglītis uzskata, ka būtu vislabāk, ja nelegālo pieplīnīšanās procesu legalizētu: «Visas leģālās lietas var pārraudzīt, koordinēt, menidžēt, ierobežot.»

Tikai — kā? To Veselības departamenta direktors nevarēja pateikt. ◆

Kam pieder Palladium — pilsētai vai mantiniekam?

Akvilina Liepiņa

Palladium ir vecākais galvaspilsētas kino, tomēr joprojām ir moderns un salīdzinājumā ar citiem ļoti uzturēts. To var izmantot arī kā koncertzāli, jo te ir lieliska akustika. Tā deļ Palladium bija iekārojams privatizējams kinoteātris, un strīdi par tiesībām uz namu turpinās arī pēc privatizācijas.

Pašvaldībai patika naudīgš sabiedrotai

Kad Rīgas dome 1994.gada pavasarī pieņēma lēmumu privatizēt Palladium, sliktas pieredzes Rīgā bija atliku likām: kā Dienai pastāstīja īpašuma konversijas pārvaldes priekšiece Elizabete Leitāne, Aurora «privatizēta» jau pirms privatizācijas, Iļģā vairs kino nav, Maskava pārvērsta par tūristu. Palladium vajadzēja saglabāt kā kultūras iestādi, un pašvaldība vēlējas, lai jaunais saimnieks uzņemumā ieguldītu līdzekļus un spētu to attīstīt. Privatizācijas konkursā uzvarēja SIA Balfax — firma, kas agrāk ar kinobiznesu nenodarbojās un kuras vienīgā saistība ar kino bija tā, ka Balfax dibinātājam Georgam Aleksejevam pašvaldība iznomāja Palladium kafējcinu. E.Leitāne izvēli pamatoja ar to, ka Balfax projekts licies vispamatīgāk izstrādāts un ka pārējo konkurentu piedāvājums privatizācijas komisija neskatījā, kur tiks iegūta nauda kinoteātra attīstībai. Tā tapa SIA Palladium, kur 50% akciju pieder pašvaldībai, 10% — darba kolektīvam un pārējie 40% ir Balfax daļa. Pašvaldība kļuvusi par līdzsaņnieci, ieguldot kopuzņēmumā nekustamo īpašumu, tas ir, kinoteātra ēku.

Sprīzot pēc E.Leitānes teiktā, Rīgas domei pa prātam SIA Palladium kultūras programma, kaut daudziem kultūras aprindu cilvēkiem tā šķiet nepieņemama. Pašvaldība kā līdzsaņniece esot apmierināta arī ar kinoteātra biznesu — pateicoties plašajai koncertdarbībai, nomaksāti bijuša pašvaldības uzņēmuma Palladium parādi un kontā krājas nauda. Lai nu tā būtu — pašvaldībai kā kinoteātra īpašnieci varētu būt tiesības izvēlēties sabiedroto pēc savas gausmes un finansālajām vajadzībām. Tas būtu normāli, ja pašvaldība patiešām būtu Palladium īpašiece. Taču pagājušā gada pavasarī visām trim

ēkām, kas veido Palladium kompleksu — dzīvojamajiem namiem Marijas ielā 21, Pērses ielā 16 un pagalmā uzbūvētajai kinozālei, — uzradās mantinieki, un no tā laika īpašuma tiesības uz Palladium ēku ir jautājums, kuru pagaidām nav varējus noskaidrot arī tiesa.

Četrreiz būvēts, divreiz dedzis

Palladium ir lielākais kinoteātris Latvijā un, iespējams, arī Baltijā. Kīnozāli 1910.gadā uzcēla namīpašnieks Jānis Velens divu dzīvojamu ēku veidotāja pagalmā — turpat, kur tas ir arī tagad. Sākumā bija neliela divstāvu ēka, taču drīz vien to pārbūvēja aptuveni tā, kā tas ir arī pašlaik. Nacionalizēto īpašumu komisija 1941.gada janvārī sastādītā akā teikts, ka tā bijusi piecstāvu ēka, celta no dzelzsbetona, ar skārda jumtu, tajā bija centrālpakure, elektrība, ūdensvads un kanalizācija. Kinoteātra apdrošināšanas vērtība bijusi 400 000 latu. Karu Palladium nepārdzīvoja — bombardēšanas laikā kinozāle izdeģa. Namīpašnieks okupācijas varasiestādēm lūdzis kokmateriālus, lai varētu atjaunot jumtu un tā pasargāt atlikušo ēku no tālākas sabrukšanas. Saimnieks vēlējas to atjaunot uz tiem pašiem mūriem. Tā kā īpašums bija nacionalizēts, pēc kara Vēlenu dzimtai neļāva to atjaunot. Kinonamu atjaunoja tikai 1957.gadā. Arī padomju laikā Palladium ēka pārdzīvoja ugunsgrēku, pēc tam vēlreiz tika atjaunota.

Rīgas dome uzskatīja, ka pēckara ieguldījumi bijuši tik iespaidīgi, ka tai ir tiesības uzskatīt šo ēku par savu. Arī Rīgas pilsētas nekustamā īpašuma vērtēšanas birojs atzina, ka 1957.gadā kinoteātra ēka uzbūvēta no jauna, 1986.gadā tai piebūvēta arī administratīvā ēkas daļa. Savukārt mantinieka pārstāvis Andis Adata pašvaldības tiesības uz šo īpašumu apstrīd, jo viņa pircība ir

Palladium ir vecākais Rīgas kinoteātris, tomēr joprojām moderns un ļoti uzturēts. Foto — Aigars Jansons, A.F.I.

rekonstrukcijas projektu dokumentācija, kur redzams, kas ēkā saglabāts un kas radīts no jauna. Vīpaprāt, salīdzinājumā ar pirmskara būvi atšķirības ir nelielas. Auditorfirma Invest — Rīga konstatēja, ka visas trīs ēkas uzskatāmas par tām pašām, kādas tika nacionalizētas, un ar kino Palladium saistītās ēkas ir vienots un tehniski nedalāms komplekss. Dokumenti un ieteikto personu vērtējumi ir pretrunīgi, tāpēc Centra rajona valde lēmumu par denacionalizāciju pagaidām nav pieņēmusi, atzīstot, ka šis strīds jāizskata tiesā.

Nav vienprātības arī domē: pilsētas īpašuma un privatizācijas lietu komitejas priekšsēdētājs Juris Karlsone Dienai atzina, ka būtu taisnīgi kinoteātri atdot likumīgajam mantiniekam Harijam Neļķem, kas dzīvo Cēsu rajonā. Lietu varētu beigt arī bez tiesas, ja dome vēlreiz izskatītu šo jautājumu, taču kas zina, kā nobalsotu domnieki! Tāpēc komiteja uzskata — galavārds paliek tiesai.

Privatizācija uz ātru roku

Neatkarīgi no tiesas sprieduma joprojām neatbīdīti ir daži jautājumi par Palladium privatizācijas divvainību. Viens no tām — konkurss uzvarētāja izvēle. Īpašuma konversācijas pārvaldes priekšiece E.Leitāne Dienai paskaīdroja, ka pašvaldība neesot gribējusi kinoteātri nodot privatizācijai. Tomēr

šķiet, ka pašvaldības vēlējumus veidot kopuzņēmumu radies vēlāk — tad, kad privatizācija bija notikusi, kad bija zināmi pretendenti un izraudzīts konkurss uzvarētājs. Balfax projektā 50% akciju bija paredzēts pašvaldībai, un tas iekārdinājis privatizācijas komisiju. Privatizācijas izsludināšanā šāda ierobežojuma nebija, un arī vēlāk tas oficiāli nekur nav minēts. Taču tas kļuva par formālu kļūdas akmeni kinobiznesā pazīstamajam Rihardam Pikam, Baltic Cinema direktoram, vienam no galvenajiem cerētajiem uz Palladium «roku». Viņš bija vienīgais no četriem pretendentiem, kas jau bija pierādījis varēšanu kinobiznesā, kopā ar otru direktoru Ati Amoliņu saimiekojot kinoteātri Daile. Baltic Cinema gatavojās pāņņemt arī kinoteātri Pioneeris, tagadējo Oskaru, bet tas, kā teica Leitāne kundze, pašvaldībā radīja bažas, vai Rīgā neveidojas kinobiznesa monopols. Viņa nepaskaīdroja, kāpēc Pika kunga «monopols» pašvaldībai licies bīstams, taču tas bijis viens no iemesliem, kāpēc privatizācijas komisija R.Pika pieteikumam atlika. Pīkam bija arī otra vaina — viņš nebija iedomājies pašvaldību kā iespējamu partneri. Tas arī loģiski, jo neviens prātīgs uzņēmējs nepēms biedros personu, kuru neko nepiedāvā. Privatizācijas pirmo dokumentos nebija minēts, ka privatizācijas objekts ir kinoteātra ēka

EUROSKOP 3. dzimšanas dienā PERKOT APAVUS MŪSU VEIKALOS RĪGĀ 31. MARTĀ JŪS SAGAIDA PATIKAMS PĀRSTEIGUMS. EUROSKOP

Banka Atmoda Korespondences rēķini atrodas ASV, Dānijā, Itālijā, Zviedrijā, Šveicē, Lielbritānijā, Krievijā, Baltkrievijā, Kazahijā, Ukrainā. 22% ienākumu gadā no depozītu noguldījumiem valūtā un latos. Kredītu izsniegšana. Brīvi konvertējamo un miksto valūtu konvertācija. Akreditētās operācijas. Beznodokļu kompāniju dibināšana 11 pasaules valstīs un to turpmākā apkalpošana. Elektroniskā sistēma «BANKA-KLIENTS».. Pils ielā 21, Rīga, LV-1050 tālr. 371 2 222562, 371 2 221262; fakss: 371 2 211311 int. fax: 371 8 820448; telekss: 161364 ATMD LV

NO 3. 04. 95 100+1 vērtības Jānis Vēlens SWF & M IERAKSTI

SEZONA IR KLĀT! PAŠĀ RĪGAS CENTRĀ INTERJERS UN MĒBELES SĀDZĪVES TEHNIKA UN SAIMNIECĪBAS PRIEKŠMETI ĢAISMAS IERĪCES ĀPKURES SISTĒMAS UN VENTILĀCIJA SANTEHNIKA SIGNALIZĀCIJAS SISTĒMAS AUDIO, VIDEO TEHNIKA INSTRUMENTI DODODO MOMOMO TEHNIKA SPECIALIZĒTA IZSTĀDE 4-7.04.95 RĪGĀ, IZSTĀŽU ZĀLĒ "LATVIJA" IZSTĀŽU KOMPĀNIJA "CREATIO" TEL:614750, FAX: 7860006

LATVIJAS NEREDZĪGO BIEDRĪBAS CENTRĀLĀ VALDE izsludina konkursu uz Invalidu nodarbīnāības centra direktora amatu. Kandidātiem nepieciešamas latviešu valodas zināšanas, pieredze vadošā darbā, labas organizatora spējas, augstākā vai vidējā tehniskā izglītība. Pieteikums un autobiogrāfiju iesniegt LNB Centrālajā valdē Rīgā, Pāles ielā 14/1, 7.kab., personālsastāva inspektoriem līdz 1995.gada 6.aprīlim. Uzziņas pa tālr. 532324, 531609.

NOKIA MOBILE PHONES NOKIA TELECOMMUNICATIONS SIA VĒLAS ĪRĒT BIROJA TELPAS CENTRĀ (200-300 KV. M). TĀLR. 566502.

1995.GADA 8.APRĪLĪ RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE ORGANIZĒ ATVĒRTO DURVJU DIENU. 1. Iepazīšanās ar studiju struktūru, uzņemšanas noteikumiem, informatīvie materiāli — plkst. 10 Kaļķu ielā 1, RTU aktu zālē, 2.stāvā. 2. Fakultāšu apmeklējums — plkst. 12 un plkst. 15. Uzziņas pa tālr. 228075, 228582.

FIRMAI VAJADZĪGA BILANCSPĒJĪGA GRĀMATVEDE. TĀLR. 340806 (NO PLKST. 8 LĪDZ 9).

Firmai Teleserviss un Telebizness VAJADZĪGI INFORMĀCIJAS MENEDŽERI ar latviešu un krievu valodas zināšanām. Notiek apmācīšana. Zvanīt pa tālr. 297706, 297769 (no plkst. 10 līdz 16).

PĀRDOD sadalīšanas konveijeru un mašīnas 180 cūku kautķermeņu apstrādei stundā, sadalīšanas konveijeru un mašīnas 30 liellopu apstrādei stundā. Lietuva, tālr. (8-01254) 21953 (pēc plkst. 18). Vācija, tālr. (05952) 2080.

JŪS VĀRĒSIET IZMANTOT TO JĀU IZEJOT NO VEIKALA MOBILE TELEFONI NMT-GSM NMT GSM NOKIA BOSCH DANCALL PIONEER MOTOROLA ERICSSON SPECTRONIC MOTOROLA VEIKALĀ K. BARONA 16/18. TĀLR. 287517. TELEFUNKEN SĀKĀRUS KODDROŠINA L.M.T.

SPECIALIZĒTAIS TIRDZNICĪBAS CENTRS DALASS AUTORIEPAS vairāk nekā 100 veidu Continental, Barum, MICHELIN un NVS ražojuma, kā arī diski, akumulatori, autokosmētika Rīgā, Bīķernieku ielā 24 Mūsu telefoni 567559, 598095

SUĻS RĪGA SAUDZĒSIM IELU UN CEĻU SEGUMU! Plastmasas un tērauda cauruļvadu izbūve, pielietojot beztranšeju metodi. Rīgā, Stabu ielā 15, tālr. 276800, 274915

Dānija-Latvija Mēs būsim jūsu padomdevēji un palīgi, ja jūs interesē: kontaktu nodibināšana ar dāņu firmām un organizācijām. Konsultācijas līgumu slēgšanā. Līgumu izpildes uzraudzība. Vēstulju un informatīvā materiāla noformēšana ar datoru un tulkošana dāņu valodā. Iespējas izmantot telefaksu. Zvaniet mums! Jautājiet arī par jūsu īpašām interesēm un virzieniem kopsadarbībā! (Darbdenās no plkst. 9 līdz 12). Tālr./fakss 331622. No 15.04. Tālr. 320812. Fakss 321461. Villum Consult, Rīga

ZOBĀRSTNIECĪBAS PAKALPOJUMI (augsti kvalitatīvi importa plombešanas materiāli) par viszemākajām cenām, bez sāpēm — katram pacientam. MŪSU JAUNĀ ADRESE: Gogola ielā 3, 5.stāvs. 1., 3.kab. (Dzelzceļnieku poliklīnika). Darba laiks — no plkst. 8 līdz 20, sestdienās — no plkst. 8 līdz 14. Tālr. 234982. SIA Elast Ltd. (reģ. apl. nr. 000302182) tiek likvidēta. Pretentijas pieņem trīs mēnešu laikā no sludinājuma publicēšanas dienas.

Zemkopības ministrija IZSLUDĪNA KONKURSU PAR IESPEJU ĪEVEST LATVIJAS REPUBLIKĀ NOTEIKTU LAUKSAIMNIECĪBAS IZEJVIELU UN PRODUKTU DAUDZUMU AR ATVIEGLOTIEM IEVEDMUITAS TĀRIFIEM — MUITAS TARIFA KVOTU. Muitas tarifa kvotas ir paredzētas atbilstoši Eiropas Savienības un Latvijas brīvās tirdzniecības līgumam. Konkursam var pieteikties 10 dienu laikā pēc sludinājuma publicēšanas dienas. Sīkāka informācija par konkursa noteikumiem Zemkopības ministrijā — 2102.kabineta vai pa tālr. 327924.

Kendall MOTOR OIL American Firma no noliktavas Rīgā vairumā un mazumtirdzniecībā realizē akumulatorus un motoreļļas, ražotas ASV. Tālr. Rīgā 528225. Rezekne (8-246) 32683. Fakss: (371) 7820391.

tais krasais pagrieziena

Vienā gadā aizturēti 12 257 robežpārkāpēji.

Vienā mēnesī aizturētas 98 noziedzīgas grupas.

Vienā dienā atņemtas 18 000 lai kontrabandas degvīna pudeles.

PAR KĀRTĪBU VALSTĪ! TAS IR LATVIJAS CEĻŠ

13.febr. Tuvākā ceļa darba grupa...

Velas palielināt sodu par...

Ločmele...

13.febr. Tuvākā ceļa darba grupa...

us kriminālkodeksā...

ir palielināt atbildībām, citiem sevišķi...

ziņģumiem, automašīnu zādzībām, ar ier...

in noziegumiem, sp...

abāšanu. Tas nolems pirmvaldes sēdē.

kriminālkodeksa laboju...

ir Spaiņģe deputāts I...

poli...

Oper...

iedznieks...

brivota, z...

stāvji, kas...

cijas gaitu...

poli...

ara Ziņas šis...

is, ka poli...

Viņš ir, p...

biniekiem ar šaujami...

sijis narkotikas un alkoh...

dzērienus. Kad notikuma vietā ie...

tikamā vietā visai brutāli izturējies pret žurnālistiem, pat atņē...

ši laikraksta fotogrāfam kamer...

TV Panorāmas operators Daig...

GRĀMATA

Simpsones kriminālziepes

Normunds Naumanis

Pērciet un lietojiet! Produkts no izdevniecības Artava. Dorotejas Simpsones Inspektora Teneta dēkas. Nosaukumi ar slepkavīgām variācijām (pagaidām 8 sējumi). Kabatformāta, mikstos vākos, atšķirt vienu sējumiņu no otra traucēs vienādie vāka zīmējumi, kuros allaž redzams pats inspektors hūte un pipi zobos, šaha galdiņš ar apgāzto figūru, pistole un asinu traips. Turklāt katram līdz šim izdotajam kriminālgabalam nosaukumā pa mironim.

Tomēr grāmatas lētai atslodzei, vilcienā braucot vai pirms aizmigšanas vienesot noderēs. Lai gan pēc kārtē (un līdz bezgalībai) opusa izlasīšanas vai iekrats šķēdēsies — ak, tas taču viens un tas pats. Un... ķersies grauzt nākamā opusu.

Angļu detektīvkrāstīniece «cep» dēkas pēc latvijem populāro TV seriālu receptem: caurviju personāļi («pozitīvie vīrieši» pinkertoni Tenets un viņa palīgs Lainhems) ar savām caurviju rūpēm — ne vien kārtējās slepkavības (veiksmīga) izmeklēšana, bet ģimenes stāsts «ar turpinājumiem». Miļi, tuvi, saprotami. Abiem cenšotiem ir ģimenes ar bērniem, abu viru kārtējais saņēmējums ģimenē tādā vai citādā veidā atspoguļojas arī darba lietās. Ari ar liķa gaidīšanu viss vienmēr kārtībā: liķis uzrodas jau pirmajās lappusēs un atliek vien angļu poliču dīžvīriem laut rosities vainīgā meklējumos. Zans atkalts kā narmora klucis, oriģinalitāte te nav jāmeklē. Tātad mums darīšana ar moralizējošu literatūru, kurā angļiski pedantiskās pamācības pareizai dzīvošanai dažam gan var krist uz nerviem. Tad vēl: autore gādā, lai kapitālīstiskās sabiedrības spektrs lasītāja priekšā atklājas vistipiskākajās kontrpropagandas krāsās, un jābrīnās, kā šī autore netika tirazēta seriāla *Zarubežnij detektiv* aukstā kara laikos. (Ā, tāpēc, ka darbi oriģinālmēlē sarakstīti astoņdesmitajos gados!)

Te nu varam gūt priekšstatu par to, kā dzīvo britu salās jū vidē, jū augstākie slāņi, tiesa, neko jaunu no TVseriālu cilvēku pasaules neuzzi-

iesākumā šķiet tā, bet vēlāk izrādās, ka viss ir pavisam acgārnī. Cilvēka slēpto dabu un masku teorija uzskatāmāka nemaz būt nevar — šai ziņā Simpsone ir oriģināla kā abece.

Nistamākais netikums uz pasaules, autore sprāt, ir mant — un slavkārība: naudas un stāvokļa saglabāšana pāri liķiem. Ar tādiem cilvēkiem, atļausos teikt, Dorotejai nav pa ceļam. Un viņa tos atmāsko vieglu roku, izmantodama Teneta inspiācācijas brīžus (parasti: bezmiega nakts, gulot blakus jaukajai sievai). Intuīcijai, zemapziņas piesūtam signālam rakstnieces margojums ierādā liela loma. Neceriet, šie sižeti nav tādi, no kuriem lasītājs var «izlobīt vainīgus»: rakstniece maldina mūs ar knifēm, kuri «nāk prātā» inspektoram vai pielieto papēmienu — atšifrēt kāzusu, izmantojot mums nezināmu informāciju. Atliek vien sekot Teneta dēkam kā aitiņai gluži TV operu blenšanas gara: beigās viss būs labi, pamācīties no citu kļūdām ir patīkami, un miegs, raugi, jau arī klāt. ♦

Doroteja Simpsone. *Viltus Nelaikis. Artava, Rīgā, 1994, 339 lpp.*

Viltus nelaikis

Latio

JŪRMALAS BIROJS

PĒRK

ZEMI UN MĀJAS JŪRMALAS PILSĒTĀ

Jūrmala

DUBULTU prospektā. 3

tāl. 769655

FIRMA LĒTI PIEDĀVĀ

veļas mašīnas, centrifūgas, mikserus, gaļas maļamās mašīnas, kafijas dzirnaviņas, lustras, elektroplītiņas u.c. saimniecības preces.

Tāl. 391167, 391762 (no plkst. 9.30 līdz 16).

VALSTS A/S KURZEMES MEHANIZATORS

LV 1083, Rīgā, Jūrmalas gatvē 32, tālr. 458766, 403704, 459440.

Plaša celtniecības tehnikas noma un tās remonts. Ceļu un laukumu izbūve ar šķembu un asfalta klājumu. Brūgākmens klāšana.

Interjera salons izsludina

KONKURSU UZ VAKANTAJĀM KONSULTANTU-PĀRDEVĒJU DARBA VIETĀM.

Interesentus lūdzam ierasties Lāčplēša ielā 16, ceturtdien vai piektdien no plkst. 17 līdz 19.

Tāl. 282907.

Namīpašnieks pārdod īpašumus

Stabu un Artilērijas ielā Rīgā, Lienes ielā Jūrmalā.

Tāl. 283569, 8-29-343634.

STARPTAUTISKĀ GĀZU KOMPĀNIJA AGA

JAUNS GĀZU TEHNISKAIS CENTRS

Rīgā, Brīvības ielā 208, SIA "Aizdedze" teritorijā

tālrunis: 553792 (Brīvības ielā), 322448 (AGA SIA)

- acetilēns, skābeklis
- argons, ogļskābē gāze
- metināšanas aprīkojuma tirdzniecība

Kravas automobiļu piebraukšanas ceļš

Viegla automašīnu piebraukšana no Brīvības ielas

PĀRDOD MAZUTU.

TĀLR. 273993.

GUMIJAS ZĪMOGI

FIRMA I.G.V.

VEIDLAPAS, VIZĪTKARTES

287540
285560

RĪGA, BLAUMANA IELĀ 38/40, 3. stāvā, 39. kab.

MULTIBANKA

SADARBĪBĀ AR LTN - SKONTO BANKU

IEPĒRK ZELTU

IZSNIEDZ KREDITUS PRET DĀRGMETĀLU UN DĀRGĀKMĒNU IZSTRĀDĀJUMU KĪLU

Elizabetes ielā 57. Tālrunis 282752, 289546. Fākss 8828232

FIRMA IEPĒRK PRIEDĒS ZĀGBALKUS,

MINIMĀLAIS DIAMĒTRS TIEVĀLI 20 CM. APMĀKSA TULĪTEJA.

TĀLR. RĪGA 332725, 336340.

PĀRDODAM EGLĒS DĒĻUS.

RADIO 106,2 KOMATS IAĢĪR

7+3

RADIO 106,2 KOMATS IAĢĪR

Celties un sākt dienu ar 106,2 Radio Rīgā!

Arvien vairāk no 1,2 miljoniem klausītāju Rīgā un tās plašā apkārtnē izvēlas tieši to!

Un tieši tāpēc mēs piedāvājam jums ievietot reklāmu mūsu ētērā pēc principa **7+3!**

Tas nozīmē, ka 7 reizes, laikā no plkst. 10 rītā līdz pat pusnaktij, jūsu reklāma mūsu ētērā izskanēs par velti!

Par trim reizēm laikā no plkst. 6 līdz 10 maksājat jūs.

Un tā 7+3 un jūs trāpat tieši desmitnieka!

Piezvaniet mums - tālr. 200546!

Kurs pirmais brauc - pirmais maļ!

MŪZIKA

Jāņa pasija Doma baznīcā

Orests Silabriedis, speciāli Dienai

Johana Sebastjāna Baha *Jāņa pasija* ir viens no tiem viedākajiem instrumentālajiem šedevriem, ko ierindo pasaules mūzikas dārgumu vislepnākajās krātuvēs. Vēl nekad līdz tam mūzika nav sasniegusi tādas dramatisma virsotnes, tēlu psiholoģiskā raksturojuma trāpīgumu un kopējo konceptuālo spriegumu kā šajā darbā. Jau pirmais koris, kā daždien labā operā uvertūra, nevis sagatavo kādas noskaņas, bet liek iekrīgt vispatiesākā un vistraģiskākā humānisma kolizijas. Te ir mīlestība un nodevība, spēks un vājums, sarkasms, launums un apskaidrots miers. Tā ir mūzika par mums — tikai daudzkrāt sakāpinātā skatījumā.

Bahs šo darbu rakstījis 1724. g.

da Lielās Piektdienas dievkalpojumam Leipcigā. Žanriski *Jāņa pasija* uzskatāma par liturģisko pasiju (atgādināšu, ka pasija ir muzikāls stāsts par Kristus ciešanām), proti, tā dalīta divās daļās — viena skāņģis stāsts par, bet otra — pēc spriedīka, tādēļ šādi dievkalpojumi dažkārt bijuši pat četras piecas stundas gari. Salīdzinājumā ar labāk pazīstamo *Mateja pasiju* *Jāņa pasija* nav tik izvērsta, arī izpildītāju skaits ir mazāks, taču to bagātīgi atstver četru opusa līmeņu — rečitativu, āriju, kuru (pūja) un luterisko korāļu dramaturģiskais spriegums un operiski tēlojošā vienotība.

Rīgā *Jāņa pasiju* līdz šim iestudējuši tikai divi latviešu diriģenti — Baha mūzikas jaunatklājējs pēckara gados Jānis Dūmīšs ar kori *Gais-*

Baha nedēļas noslēgumakordi 31.martā

maspils 1966.gada pavasari un Vita Timmermane ar kori *Versija* 1993.gada pavasari. (Latvijas radio atrodams arī Latvijas Valsts akadēmiskā kora ieraksts.) Tagad pie šī ārkārtīgi grūtā opusa iestudēšanas ķēries jaunās paaudzes lietpratīgākais Baha mūzikas pazinējs **Andris Veismanis**. Viņa diriģēto *Jāņa pasiju* varēsīm klausīties piektdien, 31.martā, Doma baznīcā plkst.19. Tas būs gan XI J.S.Baha mūzikas nedēļas noslēguma koncerts, gan arī Andra Veismaņa maģistratūras eksāmens. Atskaņojumā piedalīsies kamerkoris *Sacrum*, orķestris *Rīgas kamermūziķi* un solisti no Latvijas un Lietuvas, bet neiedomājami sarežģīto evaņģēlista partiju dziedājis lieliskais somis Ansis Hirvonens. ♦

Somu tenors Ansis Hirvonens

Opera-total — Nacionālajā teātri

Netradicionāls opermūzikas vakars 3.aprīlī

Fridrihs Vintersaids*

Pateicoties tieši operai, latviešu un vācu kultūrai ir daudz kā kopēja, un būtu vērts papētīt, kā gan opera Rīgā varēja kļūt par tik spēcīgu simbolu, kādā tā neapšaubāmi ir tagad. Opera dibināta 1782.gadā kā *Pilsētas vācu teātris*, kurā pirmās operas uzvedums bija Monsiņi *Skaislā Arsēna*. Visai drīz Rīgā tika iestudētas arī jaunākās un aktuālākās Eiropas operas. 1899. un 1900.gadā Rīgā kā kapelmeistars darbojās slavenais vācu diriģents Bruno Valters. 1919.gadā teātris kļuva par to, kas būtībā vienmēr bijis un palicis — par Valsts Nacionālo operas teātri, kas tika atklāts ar Vāgnera operas *Tanheizers* iestudēšanu.

Kā mums visiem ļabi zināms, 1995.gada rudens būs ļoti nozīmīgs latviešu operai un latviešu kultūrai, jo pēc ilgas restaurācijas paredzēts atkal atvērt Operas namu. Lai mūsu cerības piepildītos un Baltais nams atkal ieskanētos, Gētes institūts Rīgā un Nacionālā opera ielūdz visus operas mīļotājus uz netradicionālu pasākumu *Opera-total* š.g. 3.IV plkst.18 **Nacionālajā teātri** (Kronvalda bulvārī 2). Vispirms piedāvājam noskatīties pilnmetrāžas operfilmu *Tanheizers* (R.Vāgnera mūzika, krāsaina, 209 min., 1978.), pēc filmas koncertēs iemīļoti Nacionālās operas mākslinieki. Pēc koncerta visi tiek aicināti uz tasi smaržīgas kafijas un glāzi šampanieša. Taču tas vēl nav viss!

Laiku līdz pusnaktij piedāvājam pavadīt kopā ar operfilmu *Figaro kāzās* (V.A.Mocarta mūzika, krāsaina, 184 min.) jaukajiem varoņiem.

Ieejas kartes (Ls 5) saņemamas Gētes institūta un Nacionālā teātra kasē. Jūsu ziedotā nauda nesīs gaismu Baltā nama kafējnicā.

Pēc pasākuma tālāk dzīvojošos rīdzniekus autobusi aizvedīs mājās. ♦

*F.Vintersaids — Gētes institūta direktors

Hotel de Rome

AICINA DARBĀ

restorānā jaunus un komunikablus darbiniekus ar labām angļu vai vācu valodas zināšanām.

Tāl. 228454 (no plkst. 10 līdz 12).

AIZSARDZĪBAS ZINĀTŅU CENTRS

IZSLUDINA KONKURSU UZ VAKANTĀM ŠTATA VIETĀM:

- profesors — 1,
- vadošais pētnieks — 1,
- pētnieks.

Pretendentiem jāiesniedz CV līdz 30.aprīlim. AZC meklē pastāvīgam darbam ar datoru kvalificētu mašīnrakstītāju (Word for Windows).

Adrese: Nacionālā Aizsardzības akadēmija, Ezermalas ielā 6/8. Tāl. uzziņām 522807.

Ražojam un pārdodam **metālgriešanas darbgaldus SUN-1** (analogus 8B72K). Piegādājam dažādus NVS ražotus metālgriešanas darbgaldus.

Lietuva, Alita, tālr./fakss (01235) 54386, 52437.

PĒRK ZAĻĀS KAFIJAS PUPINĀS (5 T). LIETUVA, KAUNA, TĀLR.

(8-0127) 202437, fakss 718253.

Firma Fillat

PIEDĀVĀ PAR ZEMĀM CENĀM BEĢĪJĀ RAŽOTU SVIESTU, DĀNIJĀ RAŽOTU CŪKĢĀLU.

NODROŠINĀM PIEGĀDI.

Tāl. 377826, 522864. Brīvības ielā 246.

Pārdod maiņas ceļā 2 istabu dzīvokli

ār ērtībām un telefonu Ogrē, piecstāvu mājās 5.stāvā.

Tāl. 8-250-44265 (darba laikā).

LATVIJAS REPUBLIKAS ĀRLIETU MINISTRIJA

IZSLUDINA KONKURSU UZ FINANSU UN BUDŽETA NODAĻAS VEČĀKĀ REFERENTA AMATU. KANDIDĀTAM NEPIECIEŠAMA:

- augstākā ekonomiskā izglītība,
- darba pieredze specialitātē 3-5 gadi,
- prasme darbā ar datoru,
- angļu valodas zināšanas,
- atbilstība LR likumam *Par valsts civildienestu*.

Pieteikties līdz š.g. 7.aprīlim, tālr. 211095.

ĪSTA DABAS DĀVANA JŪSU MĀJĀ

LABĀKAIS ZVIEDRU PARKETS

ATNĀCIET UN IZVĒLIETIES

COPPA LIMITED

VESETAS 9, LV-1013, RĪGA

TĀLR./FĀKSS 374950, 379305

SAS Trikotinas

PĀRDOD ŠŪŠANAS UN MĒBELU VATELĪNŪ, NEAUSTO MATERIĀLU.

Lietuva, Kauna, Draugistes 14.

Tāl. (8-0127) 750953.

NO PRĀGAS UZ VISU PASAULI

ērti ātri lēti

ari kravu pārvadājumi

DĪENAS LAIKĀ NOĻŪSIET TORONTO, MONREĀLĀ, ČIKĀGĀ, ŅUJORKĀ

Vietu rezervēšana - tālr. 207636. Pārstāvniecība lidostā "Rīga" - tālr. 1-7207337.

	RĪGA	PRĀGA	PRĀGA	RĪGA	RĪGA	SANKTPĒTERBURGA
Pirmdiena	8.35	9.30				
Otrdiena	13.55	17.30	10.35	13.20	13.55	15.50
Ceturtdiena	9.05	9.55	18.00	20.55		
Piektdiena	7.10	8.05				
Svētdiena			16.50	19.45	20.25	22.35

Diena

mājai un ģimenei

30.marts

Ātri iet bojā ģimene,
kurā sievietes skumst.
Vienmēr uzplaukst tā ģimene,
kurā viņas ir laimīgas.

Indiešu aforisms

Jolanda mīl atklātu spēli

Antra Krastiņa, speciāli Dienai

Jolanda Suvorova māk pārsteigt. Neatceros, kad Jolandu pirmo reizi dzirdēja un redzēja Latvijas iedzīvotāji, bet toreiz visus pārsteidza Jolandas personība un uzdrīkstšanās. Konservatīvi noskaņotā iedzīvotāju daļa saņēra galvas — nu kā tā var? Bet no domāšanas stereotipiem brīvie ļautņi uzvilpoja sajūsmā — Jolandas uzstāšanās bija kas nebijis un neparasts. Nekas tamlīdzīgs Latvijā vēl nebija redzēts. Vēl viena cilvēku daļa, kas pēc auguma uz būves līdzinājās Jolandai (miesās kuplie), viņu apskauda par uzdrīkstēšanos, un, kas zina, varbūt kāds, pateicoties viņai, atbrīvojās no saviem kompleksiem.

Jolanda ir pārsteigumu pilna. Ikdienā, kopā ar sev tuviem cilvēkiem, viņa ir pavisam citāda nekā uz skatuves, bet, ja ļoti vajag, viņa stepu nodejos ne tikai uz *Kluba 3* skatuves, bet arī Brīvības ielas «karstākajā» krustojumā.

Uz tikšanos Jolanda atnāca kopā ar savu māti Johannu Korzovu. Un atkal pārsteigums. Izrādījās, ka Jolandas māte ir latviete. Viņas tēvocis, Jolandas vectēva brālis, Ādams Turkopols bija pirmais Latvijas brīvvalsts Saeimas deputāts, bet tēvs Jānis Turkopols — Ludzas Valsts ģimnāzijas direktors. Tēvs pārvaldījis astoņas svešvalodas. Viņa sieva Anna, Jolandas vecmāte, bijusi glauņa kundze. Anna dzīvojis mājās un audzinājis divus dēlus un meitu Johannu. Tēvs Jānis, māte Anna, un saliekot abus vārdus kopā, radies vārds meitai. Turkopulu ģimenes dzīve bezrūpīgi ritēja līdz 1939.gadam. Tad nomira tēvs. Un jāsaka — Jānim Turkopolim pat laimējās, jo viņš nepiedzīvoja tā gada dramatiskos notikumus un neredzēja, kā viņa izsmalcinātā sieva kopj telus ...

Johanna bija muzikāla un kļuva par pianisti. 1948.gadā viņa iepazīnās ar Vasiliju Korzovu — dejojāno no Moldāvijas, kas lieliski dejoja stepu. Viņi apprecējās, un piedzima Jolanda.

Jolanda, kā pagāja tava bērnība? Kāpēc tu runā lauzītā latviešu valodā?

Man bija burvīga bērnība un jaunība. Līdz septiņu gadu vecumam kopā ar vecākiem, kas strādāja Filharmonijā, braukāju pa visu Padomju Savienību. Visu redzēju un zināju. Jau bērnībā pieradu pie mākslinieku dzīvesveida un režīma, kurā nekad neko skaidri nevar zināt. Vai temporkameras mantots no tēva? To abiem. Un dullums arī. Taču tas ir labs dullums.

Ģimenē runājām krievu «varen plašo», nebija nepieciešamības runāt latviešu valodā. To māku un saprotu, bet izmantoju tikai tad, ja jārunā ar cilvēkiem, kas nesaprot krievu valodu. Man nav svarīgi, kādā valodā ar cilvēkiem sarīkojos. Svarīgāk ir sarīkojos vispār.

Marika un Jolanda. Viņas abas dzied un dejo no bērnības. Foto no ģimenes arhiva

Kad sāki uzstāties? Jau bērnībā kopā ar vecākiem. Dejoju un dziedāju.

Jolandas mamma. Landa spēlēja klavieres un mācījās baletskolā. Vispār — viņa visu mācēja arī bez mācīšanās. Talants. Aizgājām noskatīties indiešu filmu ar Radžu Kapuru galvenajā lomā. Aktieris vai visu filmu dziedāja un dejoja. Kad pārcāms mājās, Landa bez aizķeršanās nospēja un nodziedāja dziesmu, kas viņai bija iepatikusies. Es vēl tagad zinu to melodiju.

Meitai jau bērnībā bija izveidojusies raksturs, un mēs ar viņu vienmēr runājām kā ar pieaugušo cilvēku. Viņai nevarējām teikt — nedrīkst. Uzreiz atskanēja — kāpēc? Ar laiku iemācījāmies paskaidrot — Landiņ, tā darīt nedrīkst tāpēc, ka...

J.S. Estrādes mākslu apguvu Ļeningradā un pēc skolas beigšanas strādāju Maskavas Filharmonijā — biju «māksliniece no Maskavas». Filharmonijā tolaik strādāja daudzi neapdāvināti mākslinieciņi, un tad no otrajiem — talantīgākajiem — vajadzēja balstīt visu filharmoniju. Dziedāju un dejojau. Tad es biju slaida. Arī balss skanēja daudz labāk.

Kas izraisīja fiziskās pārmaiņas? Meitas Marikas piedzimšana.

Pēc dzemdībām kaut kas notika ar vielmaiņu. Sāku «izplūst». Tomēr ar noteikto vajadzēja samierināties un dzīvot tālāk. Bez skatuves savu dzīvi nespēju iedomāties. Lai nu kā, bet uz tās man bija jāpaliek! No katras beizejas esot 99 izējas. Arī es atradu. Komplexus figurās dēļ nejutu, bet lie-

kais traucē brīvi uzstāties. Sāp mugura. Tomēr stepu dejojai!

Kamēr Marika bija mazina, garās koncertturnejas nevarēja braukt, jo nebija kur meitai atstāt. Sāku uzstāties restorānu varietē programmās. Sākumā nepatika. Nevarēju pierast, ka programmas laikā cilvēki uz skatuves notiekošajam velta tikai daļēju uzmanību. Viņi ēda, dzēra, smēķēja un it kā starp citu vēroja skatuvi. Kad sameklēju aukli Marikai, atkal braucu koncertos kopā ar Filharmonijas māksliniekiem. Vēl pēc pāris gadiem meitu jau varēju ņemt līdzi. Viņa vienmēr bijusi ļoti prātīga. Reiz gājām pa Tbilisi ielām un mums sāka sekot kāds gruzīns — ir vīrišķi, kuriem patīk kuplas sievietes. Paskatījies atpakaļ — nabags tā satraucis, ka vai kājas tric, bet neko vairāk par telefona numuru neuzdrošinājās paprast. Izlikos nedzirdam un gāju tālāk. Tad sešgadīgā Marika man prātīgi saka — cik ilgi tas onkulis nāks mums pakal! Iedod vienlīdz kādu telefonu — viņš taču nezinaš, kas tas nav mūsu!

Meita man laba. Bērnībā mācījās baletskolā, devoja sarakojumā dejas, slidoja un pat sambo viņai padāvās labi! Tagad viņa uzstājas kādā šovā — dzied un dejo.

Latvijas iedzīvotāji tev iepazīna pēc šova liela auguma cilvēkiem. Tas bija jautrs un interesants pasākums. Pati to vadīju. Gribas, lai cilvēki sava auguma nepilnības neuztvertu traģiski. Man visapkārt vienmēr bijis ļoti daudz mīlestības — vecāku, meitas, arī vīriešu. Tāpēc ar kompleksiem

neesmu mocījusies. Un arī cietiem gribu iedvest optimismu.

Jolanda, tev esot bail no pelnēm. Pat ļoti! Vēl tagad, ieraugot peļļu, varu uzlēkt uz galdi! Nevaru tās ciest jau no bērnības. Vairākkārt viesizrāžu laikā dienvidu republikās piedzīvojam zemesrīci.

Lidzko tā sākas, cilvēkiem bija jāiet laukā no mājās. Arī peles, sajūtās briesmas, bēga proļām. Un tāpēc zemesrīci laikā mani laukā no mājās dabūt nevarēja. Aizslēdzu durvis un laimīga sēdēju istabā, jo tādi brīdi biju droša, ka istabā pelju nav!

Tev jāstrādā naktis. Ko pa dienu darī mājās? Ja no rīta nekas steidzams nav jādara, gulu un skatos televizoru. Ja būtu iespējams, visu dienu skatītos muzikālas filmas. Vīrietis, ar kuru jau devīņus gadus dzīvoju kopā, pašlaik nestrādā, tāpēc viņa pienākums ir gatavot ēdienu. Tas viņam padodas ļoti labi. Viņš ir labs un mierīgs cilvēks. Mums kopā dzīvojam it ļoti viegli, un man ir ļoti patīkami, kā dzīvo pirms vieskoncertiem vienmēr pavada un pēc tēm sagaida. Pati labprāt mazgāju veļu. Citu neko! Tāpat pietiek darāmā. Vienmēr jādodam par jauniem numuriem programmā, jāmeklē jaunas dziesmas un runājāmie gabali.

Traki ir tad, kad no rītiem jāceļas. Kad nozvana pulkstenis, piecelos sēdus un vēl desmit minūtes sēžu uz gultas malas. Tad divas reizes nomazgājos aukstā ūdenī. Tikai tad beidzot acis ir vaļā. Uzkrāsojos. Ikdienā krāsošanās aizņem piecpadsmit minūtes, bet rīta noptiekā «krāsu salikšana» — visas divdesmit piecas.

Kādu parfimēriju tu lieto? Man patīk labas krāsas, skaisti flakoni un skaistas smaržas. Tagad lietoju *Fuji*. Jā, krāsošanās ir mana vājība — tas nu jāatzīst.

Kādas tev ir attiecības ar modi? Pie mums neviena šūšanas firma nedomā par apģērbiem liela auguma cilvēkiem. Vai tas nozīmē, ka tiem, kam augums neiekļaujas standartos, jāstaigā tikai treniņbiksēs un čības? Varbūt kāds tā domā un arī dara, tikai ne es. Visu nepieciešamo šūju. Man jau vairākus gadus ir sava šuveja, kas manu augumu pazīst tik labi, ka leitu var uzšūt arī bez pielaiķošanas. Saprotamies no pusvārda. Arī pati māku šūt. Meitas koncertprogrammām nepieciešamos tērpus izdomāju un uzšūnu es, bet sevi «apsūtu» nevaru — esmu par slinku.

Man radās iespāids, ka esat ļoti draudzīga ģimene. Jolandas mamma. Dzīvojam atsevišķi, taču katru dienu savānamies. Ja Marika vai Landa ilgāk nezvana, mēs ar tēvu uztraucamies. Mums ir laba meita un mazmeita — lai visiem būtu tādas!

J.S. Ja man saka — piecelies, es piecelšos, bet, ja to nepieciešami atkārtoti trīs reizes, tad nu mani vairs augšā nedabūt! Esmu spītīga, un man nepatīk, ja mani regulē. Tikai mammai paklausīšu.

Viņa man iemācīja būt precīzai, prasīgai un atbildīgai gan pret sevi, gan citiem. Cenšos tāda būt. Un man patīk atklāta spēle, jo arī pati spēleju atklāti.♦

veidi. Tie ir isti lauku sieri, kas darināti ar lielu mīlestību, nevis ar modernu aparatūru.

Latvijā es ilgi meklēju, vai kāds kaut kur ražo kazas sieru. Pagājušajā rudenī pēkšņi dzirdēju, ka Ozolniekos būšot kazas izstāde, un sešos no rīta es jau biju tur. Izbraucu Jelgavu trīs reizes — pāri tilts un lejām un ap stūriem, pirms atradu šo izstādi. Tas bija patīkams skaņš — kazas ar garu vilnu, kazas ar milzīgiem ragiem, kazas ar likām kājām. Kazas, kazas un vēlreiz kazas... Bija pat ieradusies speciāliste no Kalifornijas, kura braukāja pa visu Latviju, lai palīdzētu mūsu «kazeniekam» izaudzēt šos lopņus līdzvērtīgus savām māsām rietumos.

Vienā mēs pārkam kazas sieru no lauku mājām Ozolniekos un pie Jūdas ezera. Šie sieri ir atšķirīgi un iepatīkami gan garšas, gan struktūras ziņā. *Vincents* kazas siers ēdienkartē ir grieķu salātos, baklažānu kārtotumā,

pelmeņu buljonā, saldējumā, siera kūkā... Daudz kazas siera lietojam, gatavojot galdu dažādām pieņemšanām, piemēram, uzkošas, ceptā veidā ar ciedru riekstiem, plānā mīklā ar spinātiem un vēl daudzos citos ēdienos. Kazas sieru esmu ļoti iecienījis un priecājos, ka tagad var izmantot Latvijā ražotu sieru, nevis importā, kā tas man bija jādara vēl pirms gada. Pirms es turpinu savu stāstu, gribu atvainoties jaunsaimniekiem, kuriem ir govīs. Bet droši apgalvoju — ja pagaršosiet jauno kazas sieru, nekad vairs negribēsiet biežpienu vai sieru no govīs. Pasarg Dievs, es negribu iznīcināt mūsu govsaimecību. Es stāvu tālu no tās ēdības. Es tikai gribu uzsvērt, cik garšīgs ir kazas siers.

Baklažānu un kazas siera rullītis. Sagriez garās šķēlēs baklažānus un olīvu eļļā, ar sāli, pipariem un baziliku apcep tos grillā

vai uz pannas, kamēr šķēlēs kļūst smuki brūnas. Kazas sieru samaisi ar smalki apceptu un sakapātu kīpolka daiviņu, sakapātu koriandru un ceptu sarkano piparu. Izklāj uz dēliša baklažānu šķēlīti, uzsmērē ēdamkaroti maisījuma tā, kā smērē maizīti, ar piparu strēmelīti, koriandru un visu cieši sarullē. Saliec rullīšus uz šķīva gliši noformētus.

Grieķu salāti. 100 g sagrieztu saldo sarkano piparu 100 g selerijas kātu 100 g svaigu gurķu 100 g sīpolu 200 g tomātu 100 g kazas siera 100 g olīvu Visu, izņemot olīvas, sagriez vienādos kubinhos, pārlej ar vinigretu.

Vinigrets. 2 daiviņas sasmalcināta kīpoka

Specialista konsultācija

Agrāk ar diviem gāzes baloniem laukos varēja iztikt veselu gadu. Tagad gāzes balons divos mēnešos ir jau tukšs. Citi saka, ka vaima nekvalitatīva gāze. Taču es domāju, ka gāzes uzpildītājs grib arī sev gūt labumu — pildot divus balonus, viņš iemanās vēl piepildīt trešo. Es taču nezinu, cik jāsver tukšam un cik pilnam gāzes balonam. Kādu man pārdod, tādu ņemu pretī. Vai pirms uzpildīšanas gāzes baloni tiek arī izskatīti? J.Sirmāis, Aizkraukles rajonā

Par to, kas uztrauc sirdi un dvēseli, kā arī par jauniem veikalēm, pakalpojumiem, aktuāliem notikumiem un pasākumiem zvaniet pa tālruni 213907

Atbild Rīgas gāzes galvenais inženieris Uldis Auniņš

Uz katru 50 litru balona, ko saņem patērētāji ir informācija (aluminija plāksnīte) — cik sver tukšs balons (tas ir aptuveni 22 — 24 kilogrami, atkarībā no tā, kāda materiāla ir balons, kāds ir ventīlis u.c.), kad pārbaudīts, kad izgatavots, kāds spiediens. Uz gāzes balona pašes rakstīts arī gāzes svars. Tas, piemēram, ir 21 kilograms plus vai minus 100 grami. Tātad jāsaņem balona svars un gāzes svars (piemēram, tas ir 45 kg). Klientam, ja viņam ir šaubas, vai balons ir nepilns, ir tiesības pieprasīt, lai balonu nosver.

Baloni netiek skaloti. Ja gāze ir izdegusi un, balonu pakustinot, tur iekšā kaut kas klunkšķ,

tad eksporta bāzē šis smagās frakcijas, kas palikušas balonā, ir jāzēļ. Vislabāk, ja baloni tiek pildīti ar propānu. Krievijā ražotās gāzes sastāvā ir 60 — 80% propāna, un gāzei sadegot, nepaliek smagās frakcijas. Taču privatizācijas gaitā ir radušies daudzi uzņēmīgi cilvēki, kas ievēd no Lietuvas zemākas kvalitātes gāzi. Ja gāzes baloni ir pirkti gāzes saimniecībā, tad visas pretenzijas tur arī tiek pieņemtas un izskatītas. Aizkraukles rajons ir diezgan tuvu Lietuvas robežai. Iespējams, ka lauku iedzīvotāji gāzes balonus iepērk arī no privātpersonām. Mažeikū gāzei propāna sastāvs ir tikai 30%, un to var uzskatīt par zemas kvalitātes gāzi, tāpēc tā ir arī mazliet lētāka.♦

Skaitītāja gāzes pievada diametrs ir 32 mm. Ražotāji paredz, ka skaitītājs normāli darbojas, ja pievada caurules ar uzrādīto caurumēru ir noteikti gāzes spiedieni. Ne reti līdz skaitītājam gāzes pievada caurules diametrs ir 16 — 24 mm, un pievienojums skaitītājam izdarīts ar paplašinājuma elementu līdz 32 mm. Rezultātā gāzes plūsma skaitītājā intensificējas. Līdz ar to gāzes spiediens uz skaitīšanas mehānismu ir lielāks un skaitītāja darbība ir pātrināta. Rezultātā — skaitītāja fiksētais gāzes kubikmetru skaits ir lielāks par faktiski patērēto. Vai patērētāji nav spiesti maksāt par neesošu materiālu? E. Balodis Rīgā

Atbild Rīgas gāzes galvenais inženieris Uldis Auniņš

Gāzes plūsmas ātrums gāzes spiedienu neietekmē. Spiediens ir konstants. Ja no mazākas caurules gāze ieiet lielākā, gāzes plūsmas ātrums samazinās, bet tas neiespāido skaitītāja

darbību. Šo procesu tālāni var salīdzināt ar upes plūdumu — ja no šaurākas gultnes tā tiek plātākā. Gāzes skaitītāja mērījumos tiek fiksēts gāzes spiediens.♦

Televīzijas programmās savus raidījumus parasti piesaka arī *Baltcom* maksas kanāls. Esmu ievērojusi, ka tajā tiek demonstrētas interesantas mākslas, dokumentālās un multiplikācijas filmas. Sakiet, lūdzu, kā var kļūt par šā kanāla abonentu un cik tas maksā? S.T. Rīgā

Atbild *Baltcom* reklāmas nodaļas vadītājs Jānis Sīpols

Par maksas kanāla *Baltcom* abonentu var kļūt ikviens Rīgas un Rīgas rajona iedzīvotājs, piesakoties pa tālruni 206680.

Jūs varat izvēlēties trīs dažādas programmu kopas. Pirmajā ietilpst piecas programmas (MTV, *Eirosport*, *Super Channel*, *Pro 7* un *Baltcom* televīzija). Tas cena ir Ls 5,90 mēnesi. Otrajā kopā ir desmit programmas (bez minētājam pakētē ietilpst arī *CNN*, *TV 5*, *Krtoon Network* un *TNT*, *3 SAT*, kā arī Krievijas un GNS televīzijas programmas). Cena Ls 9,50 mēnesi.

Trešajā kopā ietilpst astoņpadsmit televīzijas programmas (bez minētājam — *BBC*, kantri mūzikas kanāls, *Eitronews*, *Discovery*, *Sky news*, *Sines* + un *RTL 2*). Kopas cena ir Ls 19,50 mēnesi.

Lai kļūtu par *Baltcom* klientu, vispirms ir jāuzstāda aparatūra. Pēc pietiekama *Baltcom* televīzija to izdara divu dienu laikā. Uzstādīšana maksā Ls 49. Jāpiebilst, ka no 3. līdz 23.novembrim *Baltcom* maksas televīzijas kanāls noteicis Lieldienu cenu atlaides — 20%.♦

Pavasara saulītē sevišķi labi redzams, ka sejas āda pēc garās ziemas kļuvusi pelēka. Kā lai uzlabo savu izskatu? Vineta G. Aizputē

Atbild kosmētiķe Baiba Jevdokimova

Pavasari āda izskatās pelēka un novītusi tāpēc, ka garajā ziemas periodā tai trūkst skābekļa. Ilgā uzturēšanās telpās, kurās trūkst svaiga gaisa un kuras bieži vien tiek arī piesmēķētas, ādu ietekmē nelabvēlīgi. Tāpēc, it īpaši pavasarī un vasarā, ieteicams lietot krēmus, kuru sastāvā ir skābeklis. Tie ir krēmi, kuru sastāvā ir revitalizants, kas palīdz ievadīt ādā skābekli. Šie krēmi domāti dažādiem ādas tipiem, ir arī naktis un dienas krēmi.

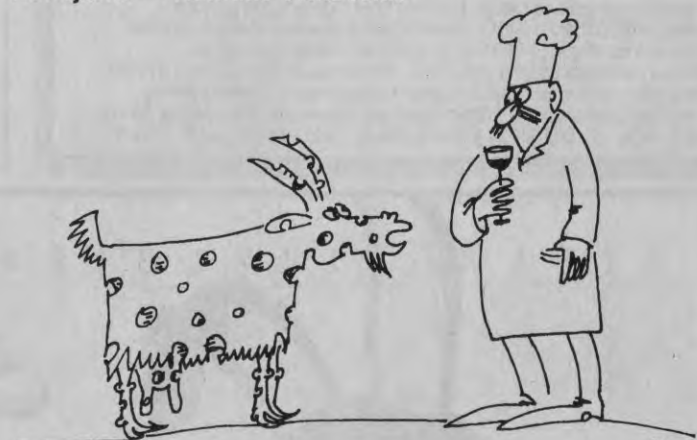
Ādas višanu veicina arī nepareizs dzīves veids (kustību trūkums) un uzturs (par maz dzeram). Katīgās vielas no organisma tiek izvadītas ar limfātiskās sistēmas starpniecību.

Lai sistēma cirkulētu normāli, dienā cilvēka organismam jāuzņem 3 litri šķidrums. Vislabāk limfātiskās sistēmas darbību veicina *abolu sulas*, *zāļu tēju* un *minerālūdeņu* lietošana. Sistēmas darbību stimulē arī speciālas masāžas.

Uzskats, ka *make up* lietošana ikdienā ādu ietekmē nelabvēlīgi, nav pareizs. Tā varēja apgalvot pirms piecdesmit gadiem, bet ne pašlaik, kad apkārtējā vide, gaisa ir ļoti piesārņots un āda katru dienu nonāk saskarsmē ar kaitīgiem vielām. Ja uz sejas ir *make up*, piesārņojums paliek uz tā. Augstas kvalitātes *make up* līdzekļi ādu aizsargā.♦

Konsultē restorāna Vincents pavārs direktors Mārtiņš Ritiņš, speciāli Dienai

Zīmējums — Romāns Vitkovskis

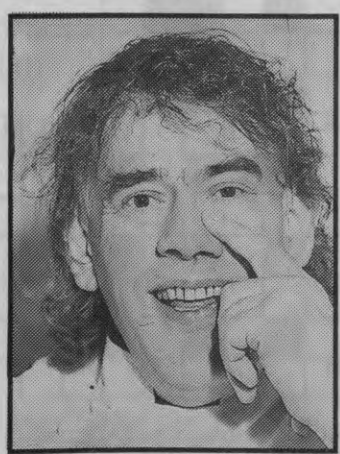

Mielasts Vincēntā

Chevre — kazas siers

Sen, sen vecos laikos aitas un kazas Eiropā un Vidusjūras valstīs slauca tikpat bieži kā govīs. Kazas višbiežāk redzēties tur, kur apvidus ir kalnains un akmeņains, kur plavas ir sausas un nabadzīgas. Bet vēl šodien kazas siers ir lielā cieņā Vidusjūras valstīs — Grieķijā, Balkānos, Francijā un Itālijā. Kas var atļauties turēt kazas, tas taisa arī kazas sieru. Kazas siera gabaliņi vienmēr ir mažiņi. Tie ir balti kā sniežņi un ar patīkamu garšu un aromātu. Jaunas kazas sieram ir sevišķi delikāta garša. Siers var būt no krējumiem mikstas konsistences līdz pat sausam un cietam. Kazas siers mēdz būt visādos veidos un lielumos, piemēram, cilindriņveidīgs, ar ripās, blokos un piramidās formēt.

Ir cilvēki, kuriem ir alerģija pret govju pienu. Viņiem kazas piens būs īsts glābiņš. Tas ir viegli sagremojams, ar zemāku holesterīna daudzumu, tajā ir

Mārtiņš Ritiņš. Foto — Gunārs Janāitis

daudz kalcija, fosfora, A un B vitamīnu. Daudzi pavāri savās receptēs lieto kazas pienu, un tas ierastajam receptēm piešķir jaunus kvalitātes. Kazas piens ir bagātīgs un tīrs garša, tas ir krējumiņi gluds, tam ir mazāk kaloriju nekā govju pienam. Tas lie-

liski iedarīties saldējumā, dažādās zupās un mērcēs, uzlabos maizes un kūku garšu. Kanādā es biju biedrs organizācijā *Nazi un dakšas*, kurā apvienojās pavāri un zemnieki, kas ražo ekoloģiski tīru produkciju. Zemnieki savu produkciju toreiz vēl nepārdeva, jo veikali šo īpatnējo produkciju neņēma pretī. Pēdējos gados daudz kas ir mainījies, un pircēju pieprasīšanu ir guvuši speciāli veikali, kas tirgo vietējo zemnieku ražoto augstas kvalitātes produkciju. Mūsu organizācija bija arī daudz kazas siera ražotāju. Šo sieru reti kad ražo pārdošanai, bet Londonā es esmu iecienījis veikālu, kurā pārdod tikai siera. Tur katram sieram klāt ir instrukcija, no kuras fermas tas nāk. Ir minēti pat saimnieka vārds. Šajā veikālā var nogaršot daudz dažādu sieru. Katram ir sava garšas bukete un sava siera darināšanas metode. Tur vienlaik pārdošanā var būt aptuveni piecdesmit dažādu kazas sieru

veidi. Tie ir isti lauku sieri, kas darināti ar lielu mīlestību, nevis ar modernu aparatūru.

Latvijā es ilgi meklēju, vai kāds kaut kur ražo kazas sieru. Pagājušajā rudenī pēkšņi dzirdēju, ka Ozolniekos būšot kazas izstāde, un sešos no rīta es jau biju tur. Izbraucu Jelgavu trīs reizes — pāri tilts un lejām un ap stūriem, pirms atradu šo izstādi. Tas bija patīkams skaņš — kazas ar garu vilnu, kazas ar milzīgiem ragiem, kazas ar likām kājām. Kazas, kazas un vēlreiz kazas... Bija pat ieradusies speciāliste no Kalifornijas, kura braukāja pa visu Latviju, lai palīdzētu mūsu «kazeniekam» izaudzēt šos lopņus līdzvērtīgus savām māsām rietumos.

Vienā mēs pārkam kazas sieru no lauku mājām Ozolniekos un pie Jūdas ezera. Šie sieri ir atšķirīgi un iepatīkami gan garšas, gan struktūras ziņā. *Vincents* kazas siers ēdienkartē ir grieķu salātos, baklažānu kārtotumā,

vai uz pannas, kamēr šķēlēs kļūst smuki brūnas. Kazas sieru samaisi ar smalki apceptu un sakapātu kīpolka daiviņu, sakapātu koriandru un ceptu sarkano piparu. Izklāj uz dēliša baklažānu šķēlīti, uzsmērē ēdamkaroti maisījuma tā, kā smērē maizīti, ar piparu strēmelīti, koriandru un visu cieši sarullē. Saliec rullīšus uz šķīva gliši noformētus.

Grieķu salāti. 100 g sagrieztu saldo sarkano piparu 100 g selerijas kātu 100 g svaigu gurķu 100 g sīpolu 200 g tomātu 100 g kazas siera 100 g olīvu Visu, izņemot olīvas, sagriez vienādos kubinhos, pārlej ar vinigretu.

Vinigrets. 2 daiviņas sasmalcināta kīpoka

2 ēdamkarotes sarkanvina etiķa 1/8 tējkarotes sāls 1/8 tējkarotes piparu 1/4 krūzes olīveļļas 1 ēdamkarotes bazilika Samaisi kīpolku, etiķi, sāli un piparus, kamēr sāls izkūst. Pielej olīveļļu un pieliec baziliku un visu labi samaisi.

Divreiz cepta kazas siera suflē. Suflē ir viegls, gaisīgs maisījums ar biezu olas dzeltenuma mērci, kurā iecilāts putots olas baltums. Suflē var būt sāļts vai sālds, karsts vai auksts. 1. Uzvāri 225 ml piena ar puši sīpolu, lauru lapu un muskatriekstu. Pagaidi, lai garšas ievēlās.

2. Izlej visu caur sietu. 3. Izkausē 30 g sviesta un ieber tajā 30 g izsijātu miltu. 4. Palēnam, visu laiku maisot, pievieno pienu. 5. Maisi divas minūtes un tad

ielej mērci putojamā bļodā. 6. Pieliec divus olas dzeltenumus, vienu ēdamkaroti smalki sagrieztu lociņu un 85 g kazas siera, pievieno sāli. 7. Ieliec masu metāla vai stikla bļodā un ar metāla karoti iecilā 2 uzputotas olas baltumus. 8. Iesmērē ar sviestu suflē trauciņus, kuru tilpums ir 140 grami vai diametrs 7,5 cm. 9. Iepildi masu līdz trauciņa augšai un udens vannā cep aptuveni 20 minūtes. 10. Pagaidi, kamēr atdziest. 11. Izņem no trauciņa. 12. Uzliec uz iesviestotas pannas, uzkaisi 30 g kazas siera un visu cep aptuveni 25 minūtes. 13. Ēdienu pasniedz uz salātu lapām ar zāvētu tomātu un zāvētu tomātu vinigretu. Ēdiens jāpasniedz tūlīt pēc tā pagatavošanas. Kā šo ēdienu pagatavot, es jums rādīšu sestdienas raidījumā *Mielasts ar Mārtiņu Vincēntā*. Tas notiks parastajā laikā — 10 no rīta. Neaizgūlieties!♦

Astroloģiskā prognoze ģimenei. 31.III-6.IV

Piektdien, 31.martā

Mēness ieiet Auna zīmē pulksten 5.08. Nestājas jauns Mēness. Tas ir tukšais Mēness. Neva-
jag neko stādīt vai sēt. Diena piemērota mēslu
iestrādāšanai augsnē, var iegādāties māļopus. Var
griezēt matus. Vakarā jāgavē. Labi veiksies māi-
zes cepšana.

Sestdien, 1.aprīlī

Pulksten 19.59 Mēness ieiet Vērša zīmē. Pē-
dējais laiks novākt kokosriekstus, citādi nobirs.
Var uzkrīst priekšniekam uz galvas, un tad bez-
darbs garantēts. Jāgriez cukurniedres, jāmazgā
galvas valstsvīriem. Šajā dienā nepiemēri par pil-
nu, ko saka priekšnieki, bet ģimenes galvam
var pateikt visu, ko par viņu doma.

Svētdien, 2.aprīlī

Mēness Vērša zīmē. Ieteicams no rīta ilgāk
pagulēt, jo agram rīta cēlienam raksturīga cilvē-
ku neapmierinātība ar dzīvi. Kad nu esat piecēlu-
šies, varat cirst kokus būvmateriāliem, sēt dārz-
augus sēklai, mainīt vai remontēt dzīvokli. Vaka-
ra daļa ieteicama visu veidu prezentācijām, svi-
nībām un viesu uzņemšanai. Pirms tam ieteicams
apgrīzēt matus un izmēģināt jaunu kosmētiku.
Mājubraucot sevišķi jāievēro ceļu satiksmes no-
teikumi.

Pirmdien, 3.aprīlī

Mēness Vērša zīmē. Diena neveiksmīga laikā
no pulksten 13 līdz 14. Šajā dienā var mainīt dzī-
ves vietu, remontēt dzīvokli, ņemt kredītu. Šī ir

auglīga diena visās nozīmēs. Ja domājat par nā-
kotni, varat plānot pat ģimenes pieaugumu.

Otrdien, 4.aprīlī

Pulksten 7.49 Mēness ieiet Dviņu zīmē. Cilvē-
ki būs brīvāki un komunikabli. Atrasisies un dar-
bosies radošie prāti. Taču iespējamas arī sīkas
zādzības, kavējumi un izklaidība. Ja jāapspriežas
ar priekšniecību par kādu svarīgu jautājumu, ie-
teicams to darīt tieši šajā dienā. Šī ir laimīga un
laba diena.

Trešdien, 5.aprīlī

Mēness Dviņu zīmē. Šī ir mēneša laimīgākā
diena. Iespējams, ka tiks pieņemti kādi priekšliku-
mi tautas labklājības uzlabošanai. Apmeklējiet sto-
matologu. Ja jārisina kāda problēma, nedariet to
vienatnē, bet konsultējieties ar gudriem cilvēkiem.
No pulksten 8 līdz 18 neko nestādīt un nesējēt,
arī satikšanos šajā laikā nav ieteicams norunāt.

Ceturtdien, 6.aprīlī

Pulksten 20.40 Mēness pāriet Vēža zīmē. Tas
nozīmē, ka cilvēki būs romantiski noskaņoti, jūti-
gi, ar tieksmi uz sappainību un pārslipājumiem.
Iespējamas straujas garastāvokļa maiņas. Sekmes
visās jomās gūs cāklie un neatlaidīgie, jo «cūce-
ne» gadīsies reti kuram. Mīļtājiem raizes var
sagādāt plāpīgi un zipkārīgi kaimiņi. Pacientieties
šajā dienā atturēties no alkohola lietošanas, sar-
gieties no saaukstēšanās slimībām, toties varat
doties ceļojumā. Kāzas nav ieteicams rīkot. Ietei-
cams apmeklēt zobārstu. ♦

Konkurss gardēžiem

Konkursam atvēlētais laiks bija pietiekami ilgs, lai ar Ver-
poorten likieri izmēģinātu dažādas receptes un labākās no
tām atsūtītu mums, konkursa *Kas ir Lieldienu bez olām?*
vērtētājiem. No dažiem konkursa dalībniekiem esam jau sa-
ņēmuši vairākas vēstules ar receptēm. Paldies visiem, kas
piedalījās! Tagad — darbs žūrijai un noslēguma balles orga-
nizētājiem. Konkursa noslēgums notiks kino muzikālajā cen-
trā *Bimini* 18.aprīlī. Precizāku informāciju konkursa dalīb-
nieki saņems mazliet vēlāk.

Jūsu vērtējumam — konkursa *Kas ir Lieldienu bez olām*
dalībnieku iesūtītās receptes. Pamēģiniet arī jūs!

Andis Bērziņš

Verpoorten silķe

1 vidēja lieluma silķe,
1/2 glāzes krējuma,
100 mg Verpoorten olu liķiera,
1 tējk. vīna etiķa,
1 ēd.k. augu eļļas,
1 vidēja lieluma sīpols,
dilles, citronu pipari, 1/2 tējk. cukura.
Silķei iztira asakas, sagriez 2
x 5 cm gabaliņus, ieliek kārtās bļo-
dīnā, pa stāpām liekot sīpolu ri-
piņas. Pārējās sastāvdaļas sajauc
un pārlej silķi. Rotā ar smalki
sagrieztām dilēm un citrona šķē-
līti.

Indra Blumberga

Šampinjoni olu groziņi

12 — 15 nelielas šampinjoni galviņas,
2 — 3 olas,
1 neliels puravs,
200 g majonēzes,
2 kūpināta laša šķēlītes, sāls.
Rotājumam — Verpoorten augļu mai-
sījums un melnie iķi.
Viegli sālsūdeni novāra šam-
pinjonu galviņas (kātiņus ie-
priekš izgriez). Sakapā novāri-
tas olas, smalki sagriez puravu.
Olas un puravus sajauc ar ma-
jonēzi, pilda šampinjonus. Lasi
sagriez strēmelītēs un katram
pildītajam šampinjoni groziņam

Inta Indriksone

Sāļā pavasara torte

3 batoni ļoti labas un
svaigas baltmaizes.
1.pildījumam:
150 g sviesta,
300 g zāvētas vistas gaļas,
ķiploku sāls, maltie pipari.
2.pildījumam:
3 marinēti kraukšķīgi gurķi,
1/21 marinētu baraviņu,
1 puravs,
2 ēd.k. mairutku,
5 ēd.k. majonēzes.
Pārīšanai:
100 g sviesta,
50 g rīveta siera.
Garnēšanai:
2 vārītas olas,
12 ķilavu filejas,
1 glāze saldo krējuma,
Verpoorten augļu maisījums,
sāļie riekstiņi, svaigas seleriju
lapinas, seleriju lapu pulveris.
Baltmaizi sagriež gēlās, vienādās
šķēlēs, no tām veido konsuveida
gabaliņus, saliekot tortes ripu. No
katra batona veido vienu kārtu (at-
griezums izmanto rīmaizei).
1.pildījums. Saputo sviestu, ie-
jaucot tajā samaltu zāvētas vistas
gaļu. Pievieno ķiploku sāli, pipā-
riņus.
2.pildījums. Marinētos gurķi-

šus, baraviņas, puravu sagriez
strēmelītēs, samaisa ar mairut-
kiem un labu majonēzi.

Uz pirmās izveidotās baltmai-
zes ripas liek 1.pildījumu. To pār-
sedz ar nākamo maizes kārtu
(šķēlīti pret šķēlīti). Uz šīs liek
2.pildījumu. Atkal liek maizes kār-
tu. Tortes virsmu un sānus pār-
ziec ar saptutu sviestu un sieru,
sānus «apsit» ar sāļajiem riekstiņ-
iem.

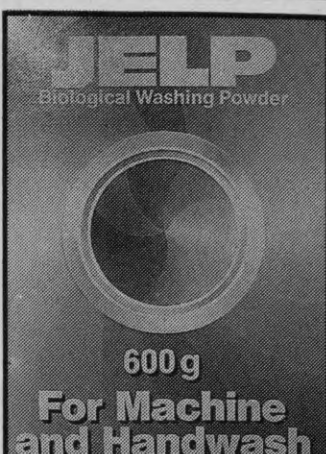
Tortes vidū liek kaudzīti Ver-
poorten augļu maisījuma. Uz kat-
ra tortes gabaliņa liek pa olu rīpi-
nai un ķilavu filejas rullīti. Visu
garnē ar zaļo putukrējumu (saldo
krējumu saputo ar sāli un pārīs
tējkarotēm seleriju lapu pulvera,
ko iegūst, rudenī lapinas izžāvējot
un samalot kafijas dzirnaviņās) un
svaigām seleriju lapaiņām.
Torti pasniedz uz paliktņa, kas
pārklāts ar baltu «spicainu» tortes
papīru. Tā izskatās neparasti un
neikdienišķi zaļā pavasarīga. Ga-
baliņos nav jāgriez, jo šķēlītes ir
ērti paņemas. Ipaši garšo vīrie-
šiem, kas saldās tortes neēd.

Ingrīda Punka

Raibie Lieldienu salāti

Izvēra 300 g pupiņu, 200 g sar-
kano biešu. Cieti novāra dažas
olas. Kubiciņos sagriež 200 g ābo-
lu. Sastāvdaļas kārtām liek stikla
traukos, tās nesamaisot. Pārlej ar
mērci, kas sagatavota no skāba
krējuma, olu liķiera Verpoorten,
sarkanajiem pipariem, zaļumiem.
Labu apetīti! ♦
Mājai un ģimenei
un konkursa sponsors —
LDV

Saimniecībā noderīgas lietas

Latvijā parādījies jauns veļas
pulveris *Jelp*. Tas ir Dānija ražots
universāls līdzeklis veļas mazgā-
šanai ar rokām un visu veidu ve-
les mašīnām. *Jelp* veidots no ak-
tīviem komponentiem, kas lieto-
šanas laikā sadalās — tāpat tas
nav indīgs un nenodara ļaunu
mūsu organismam.
Nepieciešamais pulvera dau-
dzums ir atkarīgs no veļas dau-
dzuma un tās netīrības pakāpes,
taču vidēji vienas pakas pulvera
pietiek divām trim mazgāšanas
reizēm. Vienā pakā ir 600 g pul-
vera. Patikami piebilst, ka pul-
vera lietošanas instrukcija uz ie-
pakojuma ir latviešu, lietuviešu,
krievu un citās valodās.

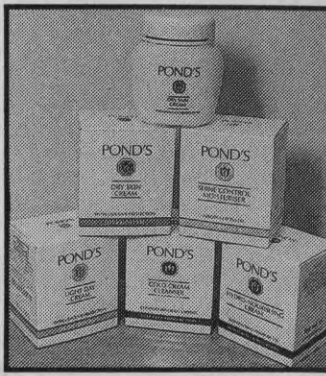

Mēbeļu tīrītājs un spodrinātājs
CHIRTON ir izgatavots Anglijā.
Ar to var notīrīt galdus, krēslus,
palodes, trepju margas utt.
CHIRTON aerosols jāizpūt uz tī-
rāmās virsmas un ar vilnas drā-
niņu viegli jāierīvē. Pēc paveiktā
darba mēbeles būs ne tikai tīras,
bet iegūs arī vieglu spidumu. Kat-
ram aerosolam ir sava smarža
(citrona, bišu vaska utt.), tā vien-
laikus arī atsvaidzina telpu.

Veterinārajās aptiekās nopē-
kams jauns medikaments —
Krievijā ražotais *Kontraseks* un
dāņu *Perlutex*. Tie ir hormonu
preparāti, kas pagarina dzīvnieku
nemeklēšanās periodu. Veterinā-
rārsti gan uzskata, ka, ja vien jā-
spējams, šīs tabletes, tāpat kā jeb-
kuru citu medikamentu, labāk ne-
lietot. Taču dzīve ir dzīve, un, kad
dzīvnieciņš sāk dziedāt serēdāns
zem logiem, labāk viņa nomier-
nāšanai lietot tabletes. *Kontra-
seks* iepakojumā ir sešas nelielas
tabletes. Pa vienai tabletei (ka-
ķenēm), pa divām — runčiem un
suņiem jādod 3 — 5 dienas pēc
kārtas. Viens oriģināls maksā 50
— 70 santimus.
Perlutex ir Dānija ražotas tab-
letes, tās ir labākas nekā iepriekš-
minētās. Viena oriģināla cena ir
Ls 3, tajā ir 20 tabletes. Dzīvnie-
kam jādod pa 1 tableti nedēļā.
Veterinārsti gan iesaka zāles
lietot, jau pirms dzīvnieks sāk
kļūt nemierīgs un meklēties.

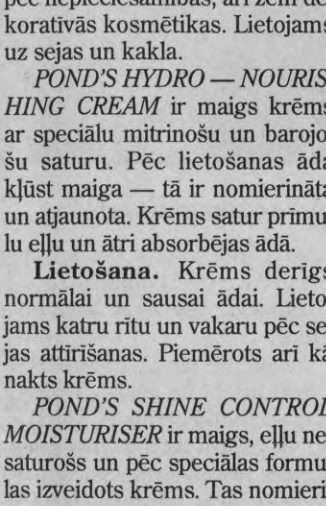
Vēl tajos laikos, kad mūsu veikalos parfimērijas izvē-
le bija gaudzām maza, sievietes bija iecienījušas populā-
ros *POND'S* krēmus. Tagad *POND'S* atkal var nopirkt
gan veikalos, gan tirgū.

gā ādu no saules kaitīgās iedar-
bības. Krēms ir antiālerģisks.
Lietošana. Krēms ir derīgs
visiem ādas veidiem. Lietojiet to
pēc nepieciešamības, arī zem de-
koratīvās kosmētikas. Lietojams
uz sejas un kakla.
**POND'S HYDRO — NOURIS-
HING CREAM** ir maigs krēms
ar speciālu mitrinošu un barojo-
šu saturu. Pēc lietošanas āda
kļūst maiga — tā ir nomierināta
un atjaunota. Krēms satur primu-
lu eļļu un ātri absorbējas ādā.
Lietošana. Krēms derīgs
normālai un sausai ādai. Lieto-
jams katru rītu un vakaru pēc se-
jas attīrīšanas. Piemērots arī kā
nakts krēms.
**POND'S SHINE CONTROL
MOISTURISER** ir maigs, eļļu
neratorošs un pēc speciālas formu-
las izveidots krēms. Tas nomieri-

na un mīkstina ādu, novērš tau-
kainas un spīdīgas ādas efektu.
Krēms ir ātri gaistošs un aktīvi
absorbē pārmerīgu tauksviestu
izdalīšanos. Tas ir antiālerģisks.
Lietošana. Krēms piemērots
taukainai vai jutīgai ādai. Uzklā-
jiet to ar rīņķveida masāžu. Krē-
mu var lietot regulāri.
POND'S DRY SKIN CREAM
ir barojošs un aizsargājošs krēms
sausai ādai. Tā sastāvā izveidots
pēc speciālas formulas un satur
mitrinošus ingredientus. Pēc krē-
ma lietošanas āda iegūst lielisku
izskatu un rada nomierinošu sa-
jūti. Krēms vienlaikus mīkstina
un izlīdzina ādu. Lietojot krēmu,
tiek aizkavēta smalku plaisājumu
parādīšanās sausā ādā. Sastāvā
iekļauti *UVA* un *UVB* filtri, kas aiz-
sargā sejas ādu no apkārtējās vi-
des un saules kaitīgās iedarbības.
Krēms ir antiālerģisks.
Lietošana. Krēms derīgs
jutīgai ādai. To var lietot katru
vakaru pēc sejas tīrīšanas vai
zem dekoratīvās kosmētikas.

Šo *Galileo* termometru nopir-
kts tie, kam naudaiņas pavai-
rāt un mājās gribās kādu praktisku
un vienlaikus neparastu lietu.
Pie krāsainām bumbiņām ka-
rājās atsvariņi. Mainoties apkā-
rtējās vides temperatūrai, mainās
šķidruma blīvums kolbā. Atsva-
riņi parāda temperatūru telpā.
Šis ir pēdējais modes kliezīgs
termometru jomā.

Šo *Galileo* termometru nopir-
kts tie, kam naudaiņas pavai-
rāt un mājās gribās kādu praktisku
un vienlaikus neparastu lietu.
Pie krāsainām bumbiņām ka-
rājās atsvariņi. Mainoties apkā-
rtējās vides temperatūrai, mainās
šķidruma blīvums kolbā. Atsva-
riņi parāda temperatūru telpā.
Šis ir pēdējais modes kliezīgs
termometru jomā.

Šo *Galileo* termometru nopir-
kts tie, kam naudaiņas pavai-
rāt un mājās gribās kādu praktisku
un vienlaikus neparastu lietu.
Pie krāsainām bumbiņām ka-
rājās atsvariņi. Mainoties apkā-
rtējās vides temperatūrai, mainās
šķidruma blīvums kolbā. Atsva-
riņi parāda temperatūru telpā.
Šis ir pēdējais modes kliezīgs
termometru jomā.

Šo *Galileo* termometru nopir-
kts tie, kam naudaiņas pavai-
rāt un mājās gribās kādu praktisku
un vienlaikus neparastu lietu.
Pie krāsainām bumbiņām ka-
rājās atsvariņi. Mainoties apkā-
rtējās vides temperatūrai, mainās
šķidruma blīvums kolbā. Atsva-
riņi parāda temperatūru telpā.
Šis ir pēdējais modes kliezīgs
termometru jomā.

Foto — Raitis Puriņš, Diena

Praktiskam vīrietim

Katram āmūram savas funkcijas

Konsultē
būvzinieris
Pēteris Krūmiņš,
speciāli *Dienai*

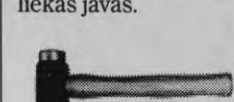
Skavu sienā iedzīstiet ātrāk un labāk, ja
izmantošiet speciālu skavu āmuru (1.at-
tēls). Ar to ir ļoti ērti strādāt: pielieciet pie
sienas vai griestiem stiprināmo materiālu
(piemēram, kartona plāksni vai papīru) un ar
šo āmuru iedzīstiet skavas (tās ievietotas āmura kātā).

Arī parastais āmurs nav tūlīt pat projām metams. Katram āmu-
ram ir savas funkcijas.

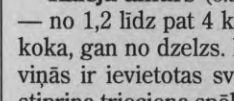
Amatnieku āmurs (2.attēls). Tā plaka-
nais gals paredzēts naglu iedzīšanai, bet ar
salielāko galu viegli izvilkot nevajadzīgas nag-
las. Lētākie šāda veida āmuri ir divdaļīgi: tie
veidoji no dzelzes vai koka kāta ar atsevišķi
piestiprinātu vai uzskrūvētu āmura galvu. Dārgākie amatnieku āmuri
ir viendabīgi — tie kalti no viena metāla un ir ļoti izturīgi. Šādi
āmuri var būt ar magnetizētu āmura galviņu.

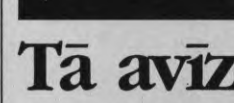
Kniedāmurs (3.attēls). Ar āmura plaka-
no galu iedzen kniedi, bet ar apaļo izdauza
kniedes galviņu. Šāds āmurs parasti ir 160—
1040 g smags.

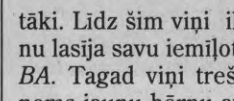
Āmurs betona formu tīrīšanai (4.at-
tēls). Ar to var iedzīt vai izvilkot naglu, kā arī,
nemainot darbarīku, iztīrīt betona formu no
liekās javas.

Kapara āmurs
(5.attēls). Šim darbarīkam ir maināms galvi-
ņas uzgalis — kad tas ir nodilis, to viegli
noskrūvēt un nomainīt ar jaunu. Šie āmuri
parasti ir diezgan smagi un sver no 450 līdz
pat 3150 g. Tā kāts parasti gatavots no koka.

Kaleju āmurs (6.attēls). Tas ir ļoti smags
— no 1,2 līdz pat 4 kg. Kāts var būt gan no
koka, gan no dzelzs. Dažās šādu āmuru gal-
viņās ir ievietotas svina bumbiņas, kas pa-
stiprina triecienu spēku.

Atpūta

Tā avīze būs — Mana

Viktors Zaķis
No vakardienas Latvijas
bērni ir kļuvuši bagā-
tāki. Līdz šim viņi ik pieteik-
tu lasīja savu iemīļoto avīzi *La-
BA*. Tagad viņi tresdienās sa-
ņems jaunu bērnu avīzi *Mana*.
Bet izvēle, kuru avīzi lasīt, ir
tava.

Jauno avīzi *Mana* veido biju-
šie *LaBAs* līdzstrādnieki Iveta
Bambere, Vilnis Purēns un Jānis
Baltauss — jums jau ļoti pa-
zīstamais dzejnieks un vairāku
bērnu grāmatu autors. Tāpēc
jau arī jaunā avīze ir tik līdzīga
LaBAi.

Jaunajam izdevumam vien-
mēr būs krāsains vāks. Ik nedē-
ļu te lasīsiet intervijas ar populā-
riem cilvēkiem, padomus, bērnu
ziņas un jokus. Atjautīgākie va-
rēs piedalīties dažādos konkur-
sos — krustvārdu miklu minē-
šanā, konkursā *Superklase*, foto-
konkursā — *Mana* peķstīnīdē,
kā arī a/s *Laima* totalizatorā. Uz-
zināsi kaut ko vairāk par savu
iemīļoto seriālu *Beverlihilza*
90210, *Glābējvans*, *E iela*, *Pa-
radizes plūdmāle* varonju dzīves
dēkām. Mūzikas faniem savu-
kārt būs iespēja iepazīties ar pa-
zīstamiem dziedātājiem un kom-

ponistiem. Tie, kuri interesējas
par biznesu, avīzē atradīs *Bizne-
sa spēkeri* un angļu valodas mā-
cībustendentes, bet mazās dāmites
interesantas lietas atradīs *Meite-
ņu lapā*.

Pagaidām gan avīzi *Mana* va-
rēs nopirkt tikai kioskos. Tā
maksā Ls 0,15 (uz pusī lētāk ne-
kā *Smikers*). Bet no *Laprija Ma-
nu* varēsiet pasūtīt otrajam pus-
gadam arī Latvijas pasta nodā-
ļās.

Atceries! Salīdzini! Izvēlies
pats! ♦

NACIONĀLAIS KINO CENTRS IZSLUDINA AKTIERFILMU PROJEKTU KONKURSU.
Labākais projekts 1996.gadā tiks finansēts no valsts budžeta līdzekļiem Ls 300000 apmērā.
Filmas ražošanas periodam jāiekļaujas 1996.gada robežās.
Konkurss nav tematiski ierobežots. Var iesniegt jebkuru zinātnisku vai literāru projektu.
Piedalīties var jebkura Latvijas dzīvotāja fiziska vai juridiska persona.
JAIESNIEDZ: ● īss filmas sižeta izklāsts, ● izmaksu aprēķins (ja filmas izmaksas pārsniedz Ls 300 000, jāuzrāda citi finansēšanas avoti),
● ziņas par filmas garumu un formātu, par plānoto filmēšanas laiku un vietu.
Konkurss ir atklāts. Iesniegtos projektus vērtēs Nacionālā Kino padome.
Rezultātus paziņos presē. Projekti jāiesniedz Nacionālajā Kino centrā, Smerļa
iela 3, Rīga, LV 1006 līdz šā gada 15.maijam. Tuvākas ziņas pa tālr. S20411.

ROYAL CASINO
BĀRS UN RESTORĀNS
12.00 - 06.00 Tel.: 212348
IZVĒLE, KAS PĀRLIECINA
CASINO 12.00 - 06.00
VIESNĪCA "LATVIJA"

Asini prātu
Ciparu sakrišana
Ja sareizināšu divus devītnie-
kus, iegūšu 81, bet, ja tos saskai-
tīšu, dabūšu 18. Tātad abos ga-
dījumos rezultāti iegūti skaitļi,
kas sastāv no vieniem un tiem
pašiem cipariem.
Analogiski minētajam seci-
nājumam pakļaujas skaitļu pā-
ris 2 un 47 (sareizinot un sa-
skaitot iegūstam 94 un 49), kā
arī skaitļu pāris 3 un 24 (sarei-
zinot un saskaitot iegūstam 72
un 27).
Bet tagad pamēģiniet atrast
divus skaitļus, kurus sareizinot
un saskaitot iegūst divus jaunus
trisciparu skaitļus ar attiecīgi vi-
enādiem cipariem!
Lai atvieglotu darbu, pie-
bildsim, ka uzdevumam ir divi
atrisinājumi. ♦

LIELĀ LIELDIENU PĀRDOŠANA!
Drogas
PAŠAPKALPOŠANĀS VEIKALI RĪGĀ
Te atradīsiet daudzās mazas, mīļas un vajadzīgas lietas.
Vai Lieldienu Zaķiem kādu no tām neienest arī Jūsu mājā?
Īpašais Lieldienu preču piedāvājums palīdzēs Jums ne tikai
dāvanāņu sev un saviem mīļajiem izvēlēties, bet arī mājū sapot
lielajiem pavasara gaidīšanas svētkiem.
Uzdāviniet sev iepirkšanās prieku!
NEPIECIEŠAMAS LIETAS
TĒRBATAS 52
DZIRNAVU 57
Viegli novietot automašīnu

Karlis Karlsons
Horizontāli. 1.Vaļēji rati ar
šķērsām iekārtotiem sēdekļiem.
5.Grauzdēt taukos. 11.Izcināt
nezāles. 12.Palīgīdzeklis aktier-
mākslā. 13.Šķirstīt. 14.Ērgļa
zvaigznāja spožākā zvaigzne.
15.Noteikt augstāko normu, dau-
dzumu. 16.Savītīt. 17.Ķēpņa, is-
laicīga apziņas aptumšošanās.
20.Iespieddarbu mērvienība po-
ligrāfijā. 22.Skotu izgudrotājs
(1888—1946), kas demonstrējis
pirmās TV pārrades. 23.Vaibsti.
26.Departamenta centrs Francijas
rietumu daļā. 29.Kāra. 31.Latvie-
šu arhitekts (dz.1928.g.). 33.Os-
tas pilsēta Itālijas dienvidu daļā.
35.Sevišķas intereses, nosliek-
smes. 37.Dažu orgānu apakšējā,
nostiprinātāja daļa. 38.Labiekārto-
tas. 39.Svara mērvienība Latīna-
merikas zemēs. 40.Mākslinieces
cirka vai estrādes mākslā. 41.At-
tīcību kopums, kam ir raksturī-
ga mījiedarbība.
Vertikāli. 1.Pievilcīgs, ele-
gants. 2.Berzēt. 3.Krievu tera-
peits (1832—1889), kura vārdā
nosaukta kāda slimība. 4.Impe-
ratora tituls Etiopijā (līdz
1975.g.). 6.Pārklāties ar ledus
kārtu. 7.Šrilankas ekonomiskais
un kultūras centrs. 8.Triepēt, zīest
biezā kārtā. 9.Spītēties. 10.Dzel-
ceļa līnijas garuma mērvienība
dažās valstīs. 18.Nianse, nokrā-
sa. 19.Franču gleznotājs (1839—
1899). 20.Krievu tautas koman-
do spēle. 21.Senindiešu literatū-
ras žanrs. 24.Vienaldzīga.

22.konkursa
mīkla
19.mīklas atrisinājums
K K A I P A S S A D A
O B L A T A S U U Z B U R T
L A D V A D I T E O E
M A T I O L A E A P L E S E
A N E T S J N E A L L I E
T O S P A S A K A S A L L I E
Z E T O N S S S T E T E
A O
D A S N A S P A L V A
B R A N C A S E E M
A I D S C I E L A V A O T I R A
M I A N B E R E O K
B U T I S K I E T E R I N E S
U I T K E R R A I K I N I
S K E L E T T I N D E K S I
S S S S E I S K S A A S

99 1/2 KAM VĒL NAV 100, TAS VAR...!
99 1/2

BIZNESS

Saules bankā pabeigta Price Waterhouse auditorpārbaude

Jānis Aizpors
Rīga, 29.marts. Saules bankā pabeigta starptautiskās auditorfirmas Price Waterhouse auditorpārbaude par bankas darbību 1994.gadā, otrdien preses konferencē paziņoja bankas vadības pārstāvji. Tā ir pirmā starptautiskās auditorfirmas pārbaude bankā. Pagājušogad banku pārbaudīja zvērināts revidents. Auditorpārbaudes rezultāts jau apstiprinājis bankas akcionāru kopsapulce, un līdz noteiktajam termiņam, 31.martam, auditoru slēdziens tiks iesniegts Latvijas Bankā. Kā zināms, starptautiskās auditorfirmas slēdziens ir jāņem vērā.

LATVIJAS BANKA

Table with exchange rates for various currencies including USD, EUR, GBP, and others.

Latvijas Banka 30.3.95. pērk un pārdod šādas valūtas bezskaidras nauda komercbankām un to nodalām pēc šādiem kursiem latos:
Valūta pērk pārdod
DEM 1.3696 0.3771

Table with bank rates for various currencies and services.

Latvijas Banka 30.3.95. pērk un pārdod ierobežotu daudzumu valsts parādzināju ar šādiem likumiem:

Table with bond rates and other financial data.

Latvijas Bankas prezidents E.Reple

NOVADOS

Latvijas un Igaunijas zivsaimnieki pagaidām nevarēja vienoties

Gunita Ozoliņa
Salacgrīva, 28.marts. A/s Brīvais vilnis administratīvā namā tikās Latvijas un Igaunijas zivsaimniecības pārstāvji, lai vienotos par aktuāliem jautājumiem, kas saistīti ar zveju Rīgas jūras līcī. Pedējoreiz par to tika runāts 1992.gadā, kad abu pušu pārstāvji tikās Pērnavā. Pēc tam Latvijas robežsardze jūrā aizturēja igauņu zvejniekus, 1993.gadā Igaunija vienpusīgi noteica savas jūras robežas, un sākās daudzie konflikti ar Latvijas zvejniekiem. Zivsaimniecības departamenta direktora vietnieks Normunds Riekstiņš Dienai pastāstīja, ka šī tikšanās organizēta neatkarīgi no Latvijas un Igaunijas premjeru tikšanās un nodomu protokola parakstīšanas par jūras robežu. Mūsu pārstāvju nodoms bija vienoties par to, lai mūsu zvejnieki varētu zvejot tur, kur iepriekš darījuši, taču Igaunijas puse ieradās ar līguma projektu un centās panākt, lai tiktu atzīta

bet arī visai kuģniecībai. Mūsu priekšlikums ir noslēgt līgumu, bet ar protokoliem ik gadu fiksēt, ko darīt Rīgas jūras līcī, ko — atklātā jūrā, kā mūsu zvejniekiem strādāt. Abu pušu intereses ir jāabalansē, tāpēc šoreiz neizdevās vienoties. Sarūgīnāti bija Latvijas zvejnieku pārstāvji — a/s Brīvais vilnis priekšsēdētājs Ligoņis Krūmiņš un zvejniecības nozares vadītājs Aleksandrs Uģainis. Viņi atsauca uz analogiju vēsturē, kad, igauņiem pastāvot uz savām interesēm, Latvija zaudēja Rõņu salu. Normunds Riekstiņš teica, ka sarunu mērķis neesot bijis runāt par atsevišķiem konfliktiem jūrā, bet panākt, lai to turpmāk nebūtu. Ja Latvijas puse piekristu igauņu priekšlikumiem, cietu ekonomiskās intereses, tāpēc sarunas beidzas bez īpašiem rezultātiem. Protokola paredzēja, ka Latvijas puse sagatavos un aizsūtīs igauņiem savus priekšlikumus, bet nākamā tikšanās notiks Igaunijā.

Aizturēta grupa ārpusreglamenta attiecību vaininieku Virķēnos

Gaida Liepiņa
Valmierā, 29.marts. Sakarā ar Kara prokuratūras ierosināto kriminālietu par laupprātīgu huligānismu un smagu miesas bojājumu nodarīšanu Valmieras 1.robežsargu bataljona 2.Rūjienas rotas robežsargam Uģim Kārkliņam ir aizturēti un Valmieras izmeklēšanas izolatorā ievietoti Ģirts Strauts un Ulbroks, Armands Kondrajevns no Raunas, Kustlans Lūkins no Daugavpils, Vikentijs Liemaiķis no Priekules, Kaspars Lejnis un Vilnis Trēziņš no Valmieras. Diena jau informēja, ka pēc 19.februāri Virķēnu sporta zālē notikušās jaunkareivju "iesvētīšanas" nakti no 25. uz 26.februāri posteni U.Kārkliņam piepīsi sākas asas sāpes vēderā. Mediķi pusim konstatēja liesas plīsumu, un pēc divām operācijām liesu vajadzēja izņemt. Pašlaik U.Kārkliņš turpina atveseļošanās savas mājas.

LR Ģenerālprokuratūras specializētās prokuratūras nodaļas kara prokurors Aleksis Lēse šodien Dienai precizēja, ka smagu miesas bojājumu nodarīšana gan tiekot iekļauta tikai trim no minētajiem sešiem ārpusreglamenta attiecību vaininiekiem. Pēc A.Lēses vērojumiem, Virķēnos, ja tur karavīri tiktu vairāk nodarīti un dežūrvīrsnieki viņu uzvedību stingrāk kontrolētu, šāda gadījuma nebūtu. Nesen notikušajā preses konferencē bataljona komandieris Jānis Virsis apstiprināja, ka pērn gan alkohola lietošanas, gan citu pārkā-

REGIONĀLĀS IZZIŅAS

Valmierā, 29.marta akciju sabiedrības Sviesta un siera eksports konferencē zālē notiek akcionāru pilnsapulce par 1994.gada darbības rezultātiem un perspektīvu uzdevumiem.
Vaidava. Ceturtdien Vaidavas mežniecība Gaujas Nacionālā parka virsmežniecība rīko galvenās cirtes un starpcirtes cirsmu izsoli.
Valmierā, 30.marta Valmierā ar rajona un pilsētas pašvaldībām, kā arī Vidzemes uzņēmējdarbības atbalsta centra un privatizāģo valsts uzņēmumu pārstāvjiem tiek ASV vēstniecības darbinieki, lai analizētu privatizācijas gaitu lauku rajonos.
Ugale. 31.marta Ugales virsmežniecība notiks Ventspils rajona mežcirtē sacensības. Pieteikties ap nosūta desmita dalībnieku.
Jelgava. 30.marta Pils salnā notiks studentu protesta akcija pret Vakarā Zinu 20, un 25.marta publikācijām, kurās tiek nolomnētas Latvijas Lauksaimniecības universitātes Lauksaimniecības mehanizācijas fakultātes 50.gadu jubilejas svēības.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Lūdz piešķirt naudu čekas dokumentu pētītājiem

Juris Tihonovs

Rīga, 28.marts. Saeimas Cilvēktiesību komisija šodienas sēdē nolēma lūgt Saeimu izdarīt grozījumus 1995.gada valsts budžetā, piešķirot 32,5 tūkstošus latu Totalitārisma seku dokumentēšanas centram, prese pastāstīja Cilvēktiesību komisijas loceklis Antons Seiksts.

dit darbu, kas centram uzdots ar Latvijas likumiem. Piemēram, centram esot jāpazīna un jānovērtē atsevišķu personu sadarbības fakts ar VDK, jo atbilstoši Latvijas likumdošanai šādas personas nedrīkst ienemt noteiktus amatus un tikt ievēlētas par Saeimas deputātiem. A.Seiksts teica, ka centrs esot vienīgā institūcija valstī, kur apkopot visi VDK atstātie dokumenti. Tāpēc TSDC jānodrošina atbildes gan uz ministriju, gan prokuratūras, gan civiliedzīvotāju lūgumiem.

gan politiski represēto iesniegumiem. «Taču viņiem atvēlētie līdzekļi ir smieklīgi un to summa ir netaisnīga,» teica A.Seiksts. Viņš arī minēja, ka 1994.gada laikā TSDC pārbaudījis 40 tūkstošus iesniegumu. A.Seiksts noraidīja Demokrātiskās partijas deputāta Aivara Kreitusa apvainojumus, ka TSDC darbojoties tikai viena politiskā spēka interesēs un ka tā rīcībā nonākušie VDK audiomateriāli apvainosot sadarbībā ar VDK daudzus tūkstošus Latvijas iedzīvotāju.

LZS un KDS aprīli slēgs priekšvēlēšanu koalīcijas līgumu

Nelliņa Ločmele

Rīga, 28.marts. Latvijas Zemnieku savienība (LZS) un Kristīgo demokrātu savienība (KDS) plāno aprīlī noslēgt priekšvēlēšanu koalīcijas līgumu, kas paredzēs abu partiju proporcijas kopējā kandidātu sarakstā un vienotas frakcijas izveidošanu Saeimā. Ja priekšvēlēšanu koalīcijas līgumu tomēr neizdosies noslēgt, abas partijas nolēmušas veidot pēcvēlēšanu koalīcijas 6.Saeimā.

nu sarakstā, Dienai pirmdien sacīja LZS priekšsēdētāja vietnieks Jānis Kinna. Šis parakstīts un apstiprināts abu partiju padomēs līdz aprīļa beigām. Plānots, ka koalīcijas līgumu prasīs katram deputāta kandidātam notariāli apstiprināt saistību rakstu, kurā viņš apliecinās pakļaušanos frakcijas disciplīnai. Iespējams, ka tiks prasīta arī obligātā mandāta nolikšana ministra amata pildīšanas laikā. Kā jau to pagaidām paredz vēlēšanu likumprojekts, kopējā kandidātu saraksta no-

saukumā būs jāmin abu partiju vārdi. Pēc koalīcijas līguma parakstīšanas LZS un KDS veidos kopēju priekšvēlēšanu programmu un valdības darba programmu. LZS ceturtdien runās par koalīcijas iespējām ar Latgales demokrātisko partiju. Ar LTF tiksšanās jau bijusi, taču LZS valde vēl nav izlēmusi, vai ir lietderīgi veidot īpašu LZS komisiju tālākām sarunām ar LTF. J.Kinna Dienai sacīja, ka neatbilstoši patiesībai presē jau izskaidrotā informācija, it kā LZS valde būtu plānojuši veidot koalīciju tikai ar vienu partneri, lai kopējā saraksta nosaukums nebūtu pārāk garš.

LTF aicina uz lielu nacionālo spēku koalīciju

Nelliņa Ločmele

Rīga, 28.marts. LTF, kas pagājušajā nedēļā piedāvāja Latvijas Zemnieku savienībai (LZS) veidot priekšvēlēšanu koalīciju, tagad aicina visus nacionālos spēkus veidot kopēju 6.Saeimas vēlēšanu sarakstu. LTF pirmdien piecām nacionālo spēku partijām nosūtīja aicinājumu uz sarunām. Vienlaikus LTF uzskata, ka spēš iekļūt Saeimā, ejot uz vēlēšanām arī viena pati.

nālo spēku vēlēšanu sarakstu LTF domē pieņēma svētdien, Dienai pirmdien pastāstīja LTF priekšsēdētāja vietnieks Juris Kokins. LTF uzskata, ka LNNK, Tevzemei un brīvībai, Kristīgo demokrātu savienībai, Latvijas Zaļajai partijai un Latvijas Zemnieku savienībai būtu jāpārņem iespēja veidot kopēju Saeimas vēlēšanu sarakstu. Līdzīgu aicinājumu LTF izteica pagājušajā gadā pirms pašvaldību vēlēšanām, taču tas neguva pārējo nacionālo spēku atbalstu. Paredzams, ka tā notiks arī šoreiz.

LNNK un Zaļie jau ir vienojušies par kopēju vēlēšanu saraksta veidošanu 6.Saeimas vēlēšanās. LZS un KDS runā par priekšvēlēšanu koalīcijas slēgšanu. TB gatavojas veidot atsevišķu kandidātu sarakstu. Ja liela nacionālo spēku koalīcija netiks izveidota, LTF vēlēšanu startēšot ar savu atsevišķu sarakstu. LTF priekšsēdētājs Uldis Augstkalns preses konferencē pirmdien puda pārliecību, ka partijai izdosies vienai pašai pārvarēt 5% barjeru, kaut gan to neatbalsta lielās bankas.

SPORTS

Austrija — Latvija 5:0

Vakar Zolcbergā Eiropas čempionāta kvalifikācijas turnīra spēli ar Austrijas izlasi aizvadīja Latvijas futbolisti. Rezultāts 5:0 (2:0) austriešu labā. Vēl mūsu grupā: Irja — Ziemeļrija 1:1 (0:0). Kvinns (47); Dovjns (73).

Ģimenes lokā Larisa sāk ar uzvaru

Hiltonhedā sacīes populārā žurnāla Family Circle sponsorētais dāmu tenisa turnīrs. Tā pirmajā kārtā jūrmalniece Larisa Neilande ar 6:2, 6:4 pieveica zviedrietri Asu Karlti.

Pasaules rangū tabulā Larisa atkal pārvietojusies uz 39.vietu — 39,7789 punkti. Pirms viņas ir vāciete Barbara Ritnere ar 40,2857 punktiem.

Latvijas olimpiēši vidū

Eiropas čempionātā (U-21) kvalifikācijas grupā, kurā spēlēja arī Latvijas izlase, notikusi vēl viena spēle: Anglija — Irja 2:0.

Table with match results for Latvia's U-21 team.

LipLat vecmeistari labākie pasaulē

Garmišpartenkirhenē notika hokeja vecmeistaru tā dēvētais pasaules čempionāts. Latvijas izlase startēja ar nosaukumu LipLat (hokeja federācijas prezidenta Kirova Lipmana firma). Mūsējie ar 14:1 pieveica Kopenhāģenas HIK, ar 18:5 — Lakers no Komo pilsētas Itālijā un ar 5:4 Sanktpēterburgas vecmeistarus. Finālā Latvijas hokejisti ar 5:0 uzvarēja Slovāniju no Slovākijas pilsētas Ustjas pie Labas. Mūsu komandā rezultatīvākais bija Helmūts Balderis (9 vārti + 5 piespēles).

Krakops krāj pieredzi un punktus

Šaha open turnīrā Vācijas pilsētā Badvorshofenā piedalījās arī Latvijas jaunietis Māris Krakops. Viņš izcīnīja 7 punktus no 9 un ierindojās ceturta vietā, atstājot aiz sevis vairākus pazīstamus lielmeistarus. Ar 8 punktiem uzvarēja vācietis U.Benšs.

Sietiņš — starp bobsleju un vieglatlētiķu

Latvijas rekordists augstlēkšanā Normunds Sietiņš ziemas sezonā bija pievērsies bobslejā — un ne bez panākumiem, jo kopā ar Sandi Prūsi kļuva par Latvijas čempionu, kā arī izcīnīja astoto vietu pasaules čempionātā četiniekiem. Vasaras sezonā Normunds atkal būšot redzams augstlēkšanas sektorā un rūpīgi gatavosies Eiropas komandu kausa izcīņai.

Eiropas valstu futbola čempionātos

Griekija. 25.kārta Panathinaikos — AEK 3:0, Athinaios — Panionios 3:1, Edessaikos — Apollon 0:1, Ionikos — Doxa Drama 2:0, Levadiakos — Etahnikos 1:3, Xanthi — Iraklis 2:1, Aris — Kavala 3:1, Olympiakos — PAOK 2:0. Līderi: Panathinaikos 64, Olympiakos 49, AEK 48, Aris 45, Iraklis 42, PAOK 41.
Holande. Feyenoord — Roda JC 1:2, FC Twente — Ajax 0:1, FC Utrecht — Deventer 2:2. Līderi: Ajax 46, Roda JC 42, PSV Eindhoven 38, FC Twente 35, Feyenoord 33.
Portugāle. 26.kārta. FC Porto — Chaves 2:0, Beira Mar — Sporting 0:1, Gil Vicente — Maritimo 3:2, Tirsense — Salgueiros 1:3, Benfica — Guimaraes 1:3, Leiria — Farense 5:0, Uniao — Amadora 0:1, Setubal — Belemenses 0:0. Līderi: FC Porto 47, Spor-

Drāma Sanhosē ar laimīgām beigām

Nacionālā hokeja līga, 28.marts. Sharks — Jets 6:5 (1:2, 1:2, 3:1, 1:0). Vitiņš 7+1, Falūns 7, Ozoliņš 8, Dženjns 4+1, Dalens 7+1, Frizens 8, Emersons 8, 9, 10, Kvintals 5, Koroljovs 6+2.

kas ir jauns kluba rekords. Rezultāti nelika ilgi gaidīt: 6:13 Ozoliņš pēc Nazarovā un Millera piespēlēm samazina starpību, 40 sekundes vēlāk rezultātu izlīdzina Sharks jaunpieņacējs Dženjns, bet vēl pēc trīsarpus minūtēm Dalens izvirza mājiniekus vadībā. Kad mača pulkstenis jau skaitīja pēdējo minūti (19:13), atkal līdzsvaru panāk Koroljovs. Ofensīvu Sharks turpināja arī pagarinājumā, un 33 sekundes pirms beigām Džefss Frizens pie vārtiem pielaboja paša metienu, izcīnot komandai pirmos punktus Sanhosē pēdējos deviņos mačos. Red Wings — Mighty Ducks 6:4 (4:1, 2:1, 0:2). Aizermans 8+1, Kozlovs 10, Kofijis 7, Separds 18, 19, Fjodorovs 16+1, Kambeks 3+1, Sako 7, 8, Karja 12. Detroitai pēdējos 10 mačos — 17 punkti. Flames — Kings 3:5 (0:1, 2:3, 1:1). Nivendaiks 13, Valcs 5+1, Huslijs 5+1, Konakers 5, 6, Lakruva 7, Kvinns 11+2, Tokets 16+2, Greckis +3. Līdz ar Veinu Grecki it kā atmo-

dušies viņi Losandželosas karali. Pēdējos sešos mačos Greckis nopelnījis 12 punktus un ar 33 punktiem (7+26) kopā ar Riku Toketu dala kluba rezultatīvāko spēlētāju godu. Sastrēgums Rietumu zonas turnīra tabulas lejasgalā: Kings 28 punkti, Stars, Oilers pa 27, Sharks, Canucks pa 26, Jets 23, Mighty Ducks 20 p. Penguins — Islanders 6:3 (3:1, 1:1, 2:1). Sandstrēms 14+2, K.Samuelsons 1, Sīvens 6+1, Mulens 13, Jags 24, 25; Feraro 15, Dalgarno 3, Louņijs 5. Bruins — Flyers 5:1 (2:1, 1:0, 2:0). Smolinskijs 12, 13, Outss 7, 8+1, Nipširs 3; Leklērs 19. Vienīgā otrdienas spēle, kurā gūti mazāk nekā astoņi vārti. Sabres — Nordiques 5:3 (3:1, 2:0, 0:2). Himlovs 3, Henens 4, Odets 14, Lafontēns 4+2, Dovs 3, Mogilnijs +2; Jangs 14, 15, Rīki 9+1. Kvebekai pārtraukta četru uzvaru sērija. Nordiques, kas jau tā spēlēja bez sešiem savainotiem spēlētājiem, mača sākumā pazaudēja savu vārtsargu Zoselnu Tibo.

Tas spēlēja vecais Džordans

Nacionālā basketbola asociācija, 28.marts. Bulls — Knicks 113:111. Džordans 55. Kamēr speciālisti spriedē, cik laika būs nepieciešams, lai laukumā atkal redzētu to pašu Džordanu, kāds viņš bija pirms gadiem diviem, pats Maikls pierādījis, ka šis brīdis jau ir klāt. Nujorkā Viņa augstība lidojošais uzstādīja NBA sezonas rekord, gūdam 55 punktus, 3:1 sekundes pirms beigām sniedzot kolosālu piespēli Bilam Venin-

gtonam, kurš ar danku guva divus izšķirošos punktus, bet vēl mirkli vēlāk aizsardzībā padarīja nekaitīgu Džona Stārka mēģinājumu rezultātu izlīdzināt. Bulls bija viens no sešiem klubiem, kas otrdienas astotās spēlēs izcīnīja uzvaras pretinieku laukumos. Celtics — Heat 126:115. Brauns 41, Vilkinss 19. Dominiks Vilkinss ar 25 209 karjerā laikā gūtajiem punktiem izvirzījies visu laiku rezultatīvāko NBA spēlētāju saraksta astotajā vietā. Kings — Magic 117:106. Rīčmonds 35.

20:29, J.A.Barsosio (Kenija) 20:39. IAAF vadība paziņojusi, ka vidusdistancēcēm Lūbovai Kremļovai (Krievija) un Violetai Bekkei (Rumānija) draud četru gadu disqualifikācija sakarā ar to, ka viņas piedalījās pasaules čempionātā 1500 metru skrējienā telpās (Kremlova izcīnīja bronzu medaļu, Bekke bija ceturta) tikai pāris nedēļas pēc pietekšanas dopinga lietošanā. Ja šonedēļ pozitīvs izrādīsies arī otrie abu skrējēju analīžu paraugi, viņas tiks disqualificētas. IAAF izteica nožūlu par Krievijas vieglatlētiķu federācijas rīcību, noslēpjot Kremlovas analīžu rezultātus līdz čempionātam. Kinā astoņu gadu cietumsods spriests kādas valsts provinces sporta komisijas direktoram, pasaules eksrekordistam augstlēkšanā (2.29 m

Renault advertisement featuring a large image of a Renault sedan and smaller images of other models like Clio, Safrane, Twingo, Express, and Trafic. Text includes 'Vai vēlaties automobili', 'spējīgu noskriet 15 reizes ap zemeslodi?', and 'MŪSA MOTORS RĪGA'.

Adidas advertisement featuring a large image of a person in athletic wear and the Adidas logo. Text includes 'FINIŠĒ ZIEMA — STARTĒ ADIDAS...', '...ar savu kolekciju tieši tev, aktīvam un enerģiskam cilvēkam.', and 'Rīgā, K.Barona ielā 7/9'.

ĀRZEMJU ZIŅAS

Kanāda noraidis Hāgas tiesas lēmumu

Dienas ārzemju ziņu birojs

Brisele, 29.marts. Kanāda noraidis Starptautiskās tiesas lēmumu zvejas tiesību jautājumu konfliktā, kas radies starp Eiropas savienību un Kanādu, trešdien paziņojis Otavas sūtnis Eiropas savienībā Zaks Rojs, informē aģentūra AFP. Spānija otrdien iesniedza Hāgas starptautiskajā tiesā prasību par Kanādas krasta apsardzes kuģu nelikumīgo rīcību pret spāņu traleriem netālu no Nūfaundlendas krastiem.

«Mēs domājam, ka labākais veids, kā atrisināt radušos problēmu, ir sēsties pie kopēja sarunu galda, nevis doties uz tiesu,» teicis Kanādas vēstnieks, atbildēdams uz jautājumu par Otavas valdības gatavību izpildīt Hāgas tiesas pieņemto lēmumu.

Z. Rojs piebilda, ka līdzšinējās sarunās ar ES ticis panākts «būtisks progress», lai atrisinātu konfliktu par zvejas tiesībām pie Kanādas krastiem, neapdraudot āsu sugas zivju krājumu saglabāšanu. Kā iespējams konfliktu risinājumi tika minētas iespējas veikt biežākas kuģu inspekcijas, papildinot krasta apsardzes tehnisko nodrošinājumu.

Kā ziņo AP, pašlaik pie Kanādas

krastiem ir desmit spāņu zvejas kuģi, kurus apsargā viens kara kuģis, un tuvākajā laikā gaidāma otra kuģu ierašanās. Šiem kuģiem dots rīkojums pasargāt Spānijas zvejas kuģus no iespējamām Kanādas krasta apsardzes aktivitātēm, izmantojot «visus iespējamus līdzekļus». Kaut gan Spānija veikusi piesardzības pasākumus, kanādieši negatavoja nosūtīt palīdzību krasta apsardzes dienestam savas kara flotes kuģus. Tāpat Kanādas krasta apsardzes dienesta rīcībā ir vienīgi ložmetēji.

Lielbritānijas Ārlietu ministrija aicinājusi zvejas konfliktā iesaistītās puses ievērot apbūšēju savaldību. Britu lauksaimniecības, zvejniecības un tirdzniecības lietu ministrs Viljams Joldgreivs atzinis, ka Londona izprot Kanādas valdības nostāju. Viņš arī piebilda, ka Kanādas krasta apsardzes kuģi rīkojas nelikumīgi, sagriežot spāņu zvejas tīklus.

DPA ziņo, ka tajā pašā laikā daļa Lielbritānijas kapteiņu savu zvejas kuģu mastos pacēla Kanādas karogus, izrādot solidaritāti ar kanādiešu zvejniekiem. Anglijas Kornvolas grāfiestis zvejnieki pagājušā gadā piedalījās sadursmēs ar spāņu konkurentiem konfliktā par tiesībām zvejot Atlantijas okeānā.

Hilerija apceļo Āzijas valstis

ASV pirmā lēdija Hilerija Klintonē Indijas galvaspilsētā tiekas ar nabadzīgo sieviešu un bērnu skolas audzēkņiem. Klintonē kundze jau apmeklējusi Pakistānu un pēc Indijas apskatīšanas turpinās 12 dienu ilgo braucienu pa Dienvidāzijas valstīm. Foto — EPA — A.F.I.

Serbi draud vērsties pret miera spēku karavīriem

Sarajeva, 29.marts. (AP) ANO trešdien izteikusi lielas bažas par Bosnijas serbu draudiem izturēties pret miera spēku karavīriem kā pret ienaidniekiem, ja NATO kaujas lidmašīnas uzbrūktu serbu pozīcijām. Bosnijas serbu līderis Radovans Karadžičs šos draudus papildināja ar apgalvojumiem, ka viņa spēki pārņems visu Bosniju, ieskaitot ielenkto galvaspilsētu Sarajevu, ja musulmaņu vadītās valdības armija turpinās ofensīvas.

Acimredzami atbildot uz musulmaņu nesenaļiem teritoriālajiem panākumiem, serbi iepriekšējās piecas dienas ir apsaudījuši vairākas pilsētas un ciemus, nogalinot vismaz divus mierīgos iedzīvotājus un ievainojot vairākus desmitus.

Serbu kontrolētajā teritorijā ir vairāk nekā 500 ANO miera spēku karavīru, kas var kļūt par ķīlniekiem serbu rokās, lai novērstu NATO triecienus, kā tas jau notika pagājušā gada novembrī.

Amerikāņu prese ziņo, ka prezidenta B.Klintonā ārpolitiskie padomnieki ierosinājuši ANO miera spēku karavīru apbruņošanu ar smagajiem ieročiem, lai aizsargātu iedzīvotājus un palīdzības piegādes. Serbu līderis R.Karadžičs teicis, ka, turpinoties musulmaņu uzbrukumiem, «Bosnijas—Hercegovinas galīgo sadalījumu noteiks serbu karavīri un robežs būs pilnīgi atšķirīgs no pašreizējā».

Vācija pārtraukusi militāro palīdzību Turcijai

Bonna, 29.marts. (DPA) Vācija pārtraukusi visas militārās palīdzības piegādes Turcijai, un tā ir atbildes akcija Turcijas valdības pieņemtajam lēmumam Ziemeļrīkas teritorijā veikt pret kurdus nemieriniekem vērstu militāro operāciju, trešdien paziņoja Vācijas ārlietu ministrs Klaus Kinkels.

Vācija pārtraukusi ieroču piegādi kopumā par vairāk nekā 107 miljoniem ASV dolāru un Turcijas armijai netiks piegādāta militārā tehnika tiltu būvēšanai, rezerves daļas un ātrās palīdzības mašīnas.

Šis nedēļas sākumā Bonnas valdība jau pieņēma lēmumu pārtraukt subsidijas 150 miljonu marķu (105 milj. dolāru) apjomā divu Turcijas karakuģu būvei Vācijas kuģu būvētavās.

Kopš 1964.gada Vācija sniegusi Turcijai militāro palīdzību sešu miljardu vācu marķu apjomā. Pagājušajā gadā beidzās Vācijas militārās palīdzības programma Ankarā, bet pēc tās lūguma tika nolemts turpināt sniegt palīdzību Turcijas armijai un tika pārtrauktas vienīgi iero-

Krimas problēma saasina Krievijas parlamenta un valdības attiecības

Anita Matisone, Dienas korespondente Maskavā

Maskava, 29.marts. Krievijas parlamenta un valdības atšķirīgie uzskati, risinot Krievijas un Ukrainas savstarpējo attiecību problēmas, iespējams, kļūs par iemeslu jaunam Valsts domes mēģinājumam izteikt neuzticību Ministru kabinetam. Par šādu iespējamo notikumu attīstību žurnālistus bridināja Valsts domes NVS lietu komitejas priekšsēdētājs Konstantīns Zatuļins. Viņa vadītā delegācija dažas dienas atradās Krimā, lai novērtētu situāciju, kas izveidojusies pēc Ukrainas parlamenta lēmuma atcelt Krimas konstitūciju un likvidēt autonomiju prezidenta postenī. «Krimā Ukrainas pūļu rezultātā ir izveidojies policējs režīms,» uzskata K.Zatuļins.

Ukrainas parlamentārieši uzskata, ka K.Zatuļina vadītā delegācija neveicina Kijevā un Maskavā attiecību stabilizēšanu. Pēc tautas kustības *Ruh* pārstāvja Ivana Zaica domām, «Zatuļinu vajadzētu pasludināt par *persona non grata* un turpmāk neielaid Ukrainā».

Pagājušajā piektdienā apakšpalātas deputāti uz sēdi bija uzaicinājuši premjerministru Viktoru Černomirdinu un pirmo viceprezidentu Oļegu Soskovecu, lai noklausītos viņu ziņojumu par pēdējiem parakstītajiem Krievijas un Ukrainas starptautiskajiem dokumentiem un paskaidrojumu sakarā ar Krievijas valdības neapņemšanos pēc Krimas prezidenta atļaušanas. Abas amatpersonas, protams, bija ļoti aizņemtas un parlamentā neieradās. Norādot uz informācijas trūkumu un deputātu izolāciju jautājumā par Melnās jūras kara flotes sadalīšanu, K.Zatuļins teica: «Vai nu prezidents gatavojas kaut ko darīt situācijas uzlabošanai vai ne. Vai nu premjers un vicepremjars viņu galā izteiksies 6.aprīlī domē par šo jautājumu vai ne. Ja viņi to nedarīs, nākošā nedēļā ir jāradīta tam, lai vāktu parakstus par neuzticības izteikšanu valdībai.» Daudzi deputāti uzskata, ka jau Ukrainas jautājuma apspriešana vien saasinās parlamenta un valdības attiecības, tomēr nekādi radikāli soļi nav gaidāmi.

VĒL 2 DIENAS
MŪSU ABONĒŠANAS CENTRĀ JŪS VARAT PASŪTĪT LAIKRAKSTU «DIENA» PAR 1s 2,20 MĒNEŠI.

2,20 Līdz 31. martam
2,70 No 1. aprīļa

IZMANTOJIET IZDEVĪBU!

P 8-20 O 8-20 T 8-20 G 8-20 P 8-20 S 9-15 S Siegtis

Tālr. 333136, 331358, 276739. Rīga, Lielā ielā 10

Maskava. Pašreizējā situācijā Krievija uzstājas ne tikai pret strauji NATO paplašināšanu tuvākajā laikā, bet gan vispār pret NATO paplašināšanu austrumu virzienā, izteicies kāds augsti stāvošs Krievijas AM darbinieks.

Maskava. Krievijas liberāldemokrātu līderim Vladimiram Žirinovskim par «lielu ieguldījumu dzimtenes aizsardzības spēju stiprināšanā un sakarā ar 50 dzimšanas dienu» piešķirta rezerves pulkveža dienesta pakāpi. V.Žirinovskis ieteicis netērēt naudu uzpostītās Čečenijas galvaspilsētās Groznijas atjaunošanai un ierīkot šeit armijas poligonu.

Maskava. Krievijas armija trešdien aplenkusi Gudermesas un Šali pilsētu — pēdējos lielos cēcēnu kontrolētos apdzīvotos punktus Čečenijas līdzenumu daļā. Federālās armijas Čečenijas grupējuma pavēlnieks ģenerālpulkvedis Anatolijs Kulikovs paziņojis, ka pilsētas tiks ieņemtas tuvāko dienu laikā.

Murmanska. Trešdien ziņu aģentūra *Interfax* no uzticamiem avotiem Krievijas Federācijas Ziemeļi flotē uzzinājusi, ka otrdienas vakarā flotes pretzemeņu spēki Kolas pussalas līča rajonā divu jūras jūdu atālumā no Krievijas teritoriālajiem ūdeņiem ievērojis ārvalstu zemūdeni. Pēc neapstiprinātām ziņām, ap to pašu laiku Krievijas teritoriālo ūdeņu tuvumā bija pamanīta vēl kāda zemūdene. Flotes pavēlniecība zemūdenes tipu un valstisko piederību pagaidām neatklāja.

Kaira. Krievijas ārlietu ministrs Andrejs Kozirevs trešdien sarunā ar Ēģiptes vadītājiem paziņojis, ka savas vizītes laikā Izraēlā acinās to parakstīt kodolieroču neizplatīšanas līgumu. Ēģipte solās neatbalstīt līguma atjaunošanu, ja Izraēla nepiekrīt to parakstīt. Tieks uzskatīts, ka Izraēlai pieder ap 300 kodolgalviņu, taču tā uzstāj, ka nevar pievienoties līgumam, ja to apdraud tādas valstis kā Irāka, Irāna un Libija, kas tiek turētas aizdomās par slepeno kodolprogrammu izstrādāšanu.

Telaviva. Kāds palestīnietis trešdien bloķējis ceļu ar smago automašīnu un atklājis uguni uz robežpolicijas mašīnu, kas pavadīja Gazas sektora izraēliešu transportu. Divi izraēliešu karavīri un soferis palestīnietis gājis bojā.

Stokholma. Trešdien Zviedrijā ieradās Polijas prezidents Lehs Valensa, lai sāktu trju dienu vizīti, kurā tiks apspriesti tirdzniecības, reģionālie un ar ciešāku Eiropas integrāciju saistīti jautājumi.

IZSIŅAS

Helsinki. Somijas premjerministrs Esko Aho trešdien iesniedza paziņojumu par valdības atkāpšanos, jo centriskā labējā koalīcija pagājušajā nedēļā vēlēšanās piedzīvoja zaudējumus. Tomēr ministri turpinās pildīt savus pienākumus, kamēr opozīcijas Sociāldemokrātiskā partija nebūs izveidojusi savu valdību.

Vašingtona. Pēc ASV Kongresa Pārstāvju palātas republikāņu ierosinājuma trešdien pirmreiz tiks rīkota balsošana par termiņa ierobežošanu Kongresā ievēlētajiem tautas priekšstāvējiem. Tiek prognozēts, ka republikāņiem, kam pieder vairākus abas Kongresa palātas, tomēr neizdosies savākt divas trešdaļas atbalstītāju.

Londona. Lielbritānijas premjerministrs Džons Meidžers trešdien laikrakstā *The Daily Telegraph* publicētajā intervijā norādījis iespēju sarīkot pirmstermipa vispārējās vēlēšanas un uzstājis, ka nepadosies mēģinājumiem panākt viņa atkāpšanos.

Jeruzaleme. Izraēliešu apmetni iedzīvotāji Gazas sektorā trešdien uzstādījuši uzrakstus *Uzmanību—teroristi* gar ceļu, kas savieno palestīniešu autonomo apgabalu Gazas sektorā ar Jerikas pilsētu.

Berlīne. ANO konferences par klimata izmaiņām delegāti otrajā dienā vēl nav varējuši vienoties par balsošanas tehnisko kārtību, no kā būs atkarīgs, vai konference pieņemtajiem lēmumiem būs saistošu spēks.

Parīze. Nākamā Francijas prezidenta amata kandidāts Žaks Širāks trešdien noliedz ziņas, ka viņš 1990.gadā veicis aplinku darījumus, kas radīja vēlīvokli Parīzē un, par starpnieku izmantojot pilsētas varas iestāžu kontrolētu firmu, varējis to iegūt par kriektiem zemu cenu.

Manila. Filipīnu prezidents Fīdels Ramos trešdien solījis dot darbu 84 filipīniešu mājkalpotājiem, kas atgriezušās no Singapūras pēc abu valstu diplomātisko attiecību saasināšanās pēc nāvēsoda izpildīšanas filipīnietei Singapūrā.

Keiptauna. Trešdien Dienvidāfrikas mākslas, kultūras, zinātnes un tehnikas ministra vietnieces amatā tika iecelta juriste Brigitte Mabandla, aizvietojojot Vinniju Mandelu, kas tika atlaista par konstitucionālās kārtības neievērošanu.

(AP, LETA—AFP, BNS—Reuter, ITAR—TASS)

Valstis nešķiros

Dānijas premjerministrs Pols Nirups Rasmusens (no kreisās) un LR ārlietu ministrs Valdis Birkavs preses konferencē. Foto — Uldis Briedis, Diena

No 1.lpp.
Ari Latvijas ārlietu ministrs Valdis Birkavs uzsvēra, ka turpmākā sadarbība gaidāma militāro speciālistu sagatavošanā, ievērojami pastiprināsies Latvijas un Dānijas ekonomiskā sadarbība. Latvijas ārlietu ministrs izteica gandarījumu, ka sakrīt abu valstu stratēģiskās intereses. «Mēs esam definējuši un neovīzīsimies no kursa uz Eiropas savienību un NATO,» preses konferencē sacīja V.Birkavs.

Dānija patlaban apsver domu par Baltijas jūras valstu padomes un ziemeļvalstu ministru tikšanās šā gada beigās. Tikšanās varētu uz-

labot Baltijas valstu un ziemeļvalstu sadarbību.
P.N.Rasmusena vizītes laikā pārrunāts arī jautājums par bezvīzu režīma ieviešanu starp Latviju un Dāniju. Dāņu premjers sacīja, ka šis jautājums Dānijā kļūvis aktuāls, jo vienota vīzu sistēma jau izveidota starp Baltijas valstīm. Vēl vairāk šo jautājumu aktualizē Senģenas līguma stāšanās spēkā. Šis ir nopietns, ne tikai divpusējs, bet arī Eiropas mēroga jautājums, sacīja P.N.Rasmusens.

V.Birkavs pauda atzinību, ka abām pusēm bijusi kopēja izpratne par ziemeļvalstu un Baltijas val-

stī sadarbību pēc formulas 3+5. P.N.Rasmusens informēja, ka septembrī tiksies Baltijas valstu un ziemeļvalstu parlamentārieši. Turklāt Dānijā izteikusi priekšlikumu šogad sarīkot arī Baltijas jūras valstu un ziemeļvalstu ministru tikšanās.

Pieminot šodienas tikšanos ar Valsts prezidentu Gunti Ulmani, P.N.Rasmusens pauda atzinību par prezidenta pašajām zināšanām un labo humora izjūtu, kas vieno abas tautas. Dānijas premjerministrs izteica prieku par Latvijas prezidenta interesi sieviešu līdztiesības jautājumā.

Drošības dienests sargā divus Saeimas deputātus

Rīga, 29.marts. Atbildot uz Saeimas deputātu — Olafa Brūvera, Alfrēda Čepāņa, Ilgas Kreituses, Jāņa Jurkāna un Jāņa Riteņa — jautājumu, Aizsardzības ministrija parlamentārais sekretārs Andris Ligoņis šodien pavēstīja Saeimai, ka Drošības dienesta apsardze pašlaik esot diviem Saeimas deputātiem — Saeimas priekšsēdētājam Anatolijam Gorbunovam (pastāvīgi) un priekšsēdētāja vietniekam Andrejam

Kraštinam (pagaidām un tikai dienas laikā).
Pēc atgriešanās no ASV apsardzi pieprasījis arī bijušais Saeimas sekretāra biedrs Zīgurdis Tomiņš. Viņam tā nodrošināta uz nedēļu. A.Gorbunovu apsargājoši viens mīcissargi. Tas nozīmē, ka šajā amatā mainās četri cilvēki dienā. Šis apsardze izmaksā aptuveni 7,7 tūkstošus latu gadā. Savukārt par A.Kraštinu drošību rūpējoties divi sargi, kas izmaksā aptuveni 15 tūkstošiem latu gadā. Šis summas gan esot tikai aptuvenas.

Z.Tomiņa nedēļu ilgā apsardze no valsts budžeta prasījusi 80,5 latus. Bijušais aizsardzības ministrs Jānis Arveds Trapāns savā vēstulē Saeimas prezidijam paskaidrojis, ka Drošības dienests apsargā arī ārvalstu delegācijas, starptautiskas konferences, seminārus un citus ar Saeimas darbu saistītus pasākumus. 24 stundas dienā tiekot apsargātas visas Saeimas ēkas, Saeimas viesnīca, autobāze, dzīvojamie nami — Saeimas rezidence un reprezentācijas nams.

Lietuvu uztrauc tās pilsoņu tiesības Latvijā

Viļņa, 29.marts. (BNS) Lietuvas ārlietu ministrija šodien Latvijas vēstniekam Lietuvā Albertam Sarkaniem iesniegusi notu, kurā izteiktas rūpes par Lietuvas pilsoņu tiesisko situāciju Latvijā. Lietuvas ĀM informācijas departaments apgalvo, ka Latvijas Pilsonības un imigrācijas departaments neobjektīvi novērtē dažus faktus un novēlina Lietuvas pil-

soņu reģistrēšanu Latvijā. Tādējādi Lietuvas pilsoņi nonākot beztiesiskā situācijā — viņi nav iekļauti iedzīvotāju reģistrā, nevar leģāli iekārtoties darbā, saskaras ar grūtībām medicīniskajās iestādēs, netiek reģistrēti viņu civiltiesiskais.

Kaut gan Lietuvas vēstniecība Rīgā vairākkārt griezusies dažādās Latvijas valsts instancēs, bet vēst-

nieks Algirds Žvirens par lietuviešu pilsoņu problēmām rakstiski informējis Latvijas iekšlietu ministru, atbildē līdz šim nav saņemta. Notā izteiktis lūgums, lai kompetentās Latvijas instances atbildīgi rīkotos ar Lietuvas pilsoņu tiesiskā statusa lietām. Lietuvas ĀM cer, ka šī problēma nekaitēs abu valstu labām attiecībām.

Pieņemts likums par pašvaldību budžetu

Juris Tihonovs

Rīga, 29.marts. Saeima šodien pieņēma likumu «Par pašvaldību budžetu», kas nosaka pašvaldību budžetu sastādīšanas un izpildes kārtību Latvijas Republikā un paredz pagastu, pilsētu un rajonu pašvaldību patstāvīgo budžetu veidošanas nosacījumus.

Likums arī nosaka, ka pašvaldību budžetu izdevumi saimnieciskā gada laikā nedrīkst pārsniegt li-

dzekļus, ko veido attiecīgā gada budžeta paredzētie ieņēmumi kopā ar līdzekļu pārpalikumu no iepriekšējā gada. Pašvaldību funkcionēšanas līdzīgu apstākļu nodrošināšanai paredzēta pašvaldību finansu izlīdzināšanas fonda izveide, kurā netiek iekļautas dotācijas un mērķdotācijas no valsts budžeta speciāliem mērķiem.

Deputāti pieņēma arī Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas ierosināto priekšlikumu, kas nosaka,

ka garantijas un galvojumus pašvaldības var dot tikai pašvaldības iestādēm, uzņēmumiem un uzņēmēj-sabiedrībām, kurās attiecīgās pašvaldības kapitāla daļa pārsniedz 50%. Lēmumu par garantēšanu un galvojumu tiesīga pieņemt tikai pašvaldības padome. Šāds nosacījums nepieciešams, lai novērstu gadījumus, kad pašvaldības dod galvojumus privātfirmām par summām, ko nekad nebūs spējīgas samaksāt.

Kopā ar kravu ir atļidojuši divi ASV armijas civile darbinieki, kas nedēļas laikā palīdzēs atvesto kravu nogādāt Adāžos, izkraut un pārskaitīt. Lidmašīna ieradusies no Drovers gaisa bāzes (Delavēras štata).

Pagājušajā nedēļā grupa Baltbata virsnieku ASV bāzē Vācijā pārbaudīja 900 smagās mašīnas, kas domātas tieši Baltbatam. Tās esot ļoti labā tehniskā stāvoklī un tiks atgādātas uz Adāžiem maija beigās.

Latvija atbild Lietuvai

No 1.lpp.
Krievijas robežsargi nav ņēmuši vērā Latvijas puses iesniegtās ziņas ar bēgļu iepriekšējās atpazīšanas adresēm Krievijā. Tā kā Lietuvas robežsargi ir atteikušies ielaist bēgļus savā valstī, vagoni ar bēgļiem ir Kārsavas stacija.

Vagonus atkal bija paredzēts piekabināt tranzīta vilcienam, kas dosies uz Krieviju. Robežsargu brigādes pārstāvis BNS pastāstīja, ka aziātu bēgļi ir parakstījuši līgumu Latvijas Valsts prezidentam Guntim Ulmanim, lūdzot atbalstu viņus nogādāt uz Krieviju un uz Baltkrieviju. Dokumentus nosūtījis Ārlietu ministrijai un Prezidenta kancelei.

ASV atsūta otro palīdzības kravu Baltbatam

Līga Laizāne

Rīga, 29.martā. Trešdien Rīgas lidostā ielidzīga ASV militārā kravas lidmašīna *Galaxy*, kas atveda otro amerikāņu palīdzības kravu Baltijas miera uzturēšanas bataljonam. Kravā ir uniformas un radioaparātu rezerves detaļas. Kā informē ASV Informācijas birojs, šā sūtījuma vērtība ir vairāk nekā divi miljoni USD. Pirmā palīdzības krava — sarkaru līdzekļi un personiskais ekipējums — tika atsūtīta 5. janvārī.

Gienjamie lasītāji!
Ja jums nav izdevies kioskā nopirkt mūsu avīzi, lūdzu, zvaniet pa tālr. 327237

Abonēšanas centram *Diena* steidzami vajadzīgi preses izplatīšanas aģenti Tomākalnā agrās rīta stundās. Tālr. 332411, 270040.

REKLĀMU UN SLUDINĀJUMUS PIENEM
Rīgā, Pils ielā 12, 2.stāvā. Tālr. 221133.

ZM lūdz

No 1.lpp.
1990.gada 5.decembrī Ārējo ekonomisko sakaru pārvaldes direktors Gatis Krūze Lauksaimniecības ministrijas vārdā noslēdza līgumu ar putnu fabriku *leca* par uzņēmuma valūtas glabāšanu ministrijas kontā Luksemburgā. Ministrija apņēmas pēc uzņēmuma pieprasījuma veikt valūtas pārskaitījumu, taču kopš 1992.gada līgums vairs neitka pildīts. Lai kompensētu uzņēmuma valūtas zaudējumu (ministrijas parāds *Lecai* bija 32 068 826 LVR), torējais lauksaimniecības ministrs Dainis Čēģers 1992.gada 19.oktobra un 1993.gada 4.janvārā vēstulē ārējās tirdzniecības apvienība *Lata* ģenerāldirektorei Edītei Jansonei uzdeva šo direktoru nokārtot. Parāda apjomā *Lata* vajadzēja izsniegt putnu fabrikai graudus. Taču *Lata* šo darījumu kā parāda dzēsumu neiegrāmatoja, jo ministrija atdotu graudu vērtība *Lata* nav nepārskaitīta. Tā kā ĀTA *Lata* mantiniece *Lata International* atzīta par maksātnespējīgu, kreditoru administrators A.Platācis, nepemot vērā, ka istā *Lata* parādnieci ir Lauksaimniecības ministrija, tagadējā Zemkopības ministrija, parāda piedziņas prasību vērsa pret SIA *Balticovo*.

Saimnieciskā tiesa apmierināja *Lata International* prasību, savukārt *Balticovo*, lai kompensētu nepelnīti radušos zaudējumus, grasās sūdzēt tiesā ministriju. Zemkopības ministrija atzīst, ka *Balticovo* pretenzijas pret ministriju ir pamatotas, taču uzskata, ka, iesniedzot prasību pret *Balticovo*, būtībā ir nodarīts kaitējums valstij. *Lata International* ir parādā valstij budžetam par valdību garantētajiem ārzemju kredītiem, tāpēc ministrijas kā valsts institūcijas parāds *Lata* bija jākārtos nevis tiesā, bet starp Finanšu un Zemkopības ministriju.

Pēc *Balticovo* aprēķiniem, jau tagad tiesas izdevumi pārsniedz 5000 latu, turklāt, lai samaksātu piedzīto summu, *Balticovo* bija spiesta ņemt iestermja kredītu, kas radīja vēl 12 000 latu zaudējumu. Pašreiz Zemkopības ministrijas parāds sasniedz 200 000 latu, šo summu nevar tuvākajā laikā samaksāt, jo ministrijas budžetā tādi izdevumi nav paredzēti. Zemkopības ministrija griežas ar lūgumu pie finansu ministras Andra Piebalga ar ierosinājumu izdarīt izmaiņas likumā par 1995.gada valsts budžetu, lai arī lūdz izvērtēt *Lata International* administratora A.Platāca darbību, piedzenot tādas kredītparādas, kuru maksāšanai ir jātērē valsts līdzekļi.

LĪDZJŪTĪBAS

26.martā pēc smagas slimības miris rūpnīcas *Ellar* veterāns **Alberts Kukša**. Administrācija, kolēģi un draugi izsaka sirsnīgu līdzjūtību ģimenei. Bēres — 31.martā plkst.13.30 Ulbrokas kapos

Latvijas televīzija un Latvijas televīzijas operatoru kolektīvs izsaka līdzjūtību tuviniekiem, **Evaldu Viesi** smiltājā guldot.

Firmas *Yellow Pages Rīga* darbinieki izsaka dziļu līdzjūtību ģenerāldirektoram Igoram Jekimovam sakarā ar tēva nāvi.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10